paulo coelho

manuscrisul găsit la Accra

book HUMANITAS

HUMANITAS fiction

BIBLIOTECA
„PAULO COELHO“

PAULO COELHO s-a născut la Rio de Janeiro în 1947. Este unul dintre cei mai de succes romancieri ai lumii, cărțile sale traduse în 73 de limbi și editate în peste 170 de țări atingând, până în prezent, vânzări de peste 140 000 000 de exemplare în întreaga lume, iar în România, de peste 1 000 000 de exemplare. Înainte să devină un adevărat fenomen literar, a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. În 1986 face pelerinajul la Santiago de Compostela, eveniment care i-a marcat viața și cariera. Deși profund atașat de Brazilia natală, romanele lui dezvoltă drame universale, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură pe toate meridianele. Pagina sa de Facebook are 9,3 milioane de fani, iar contul său de Twitter, peste 5,7 milioane de followers. În 2009, a intrat în Guinness Book drept autorul celei mai traduse cărți (romanul *Alchimistul*). Este consilier special UNESCO în cadrul programului „Convergențe spirituale și dialoguri interculturale", membru al comitetului director al Fundației Shimon Peres, al Schwab Foundation for Social Entrepreneurship, al Lord Menuhin Foundation.

I s-au decernat numeroase premii (printre care premiul german Bambi 2001, acordat personalității culturale a anului, premiul italian Fregene pentru literatură) și importante distincții (Cavaler al Legiunii de Onoare, Franța, 1999; Comandor al Ordinului Rio Branco, Brazilia, 1998 etc.). Este membru al Academiei Braziliene de Litere din 28 octombrie 2002.

A fondat Institutul Paulo Coelho, care acordă ajutoare îndeosebi copiilor și bătrânilor din păturile defavorizate ale societății braziliene.

Este colaborator permanent al unor reputate publicații, printre care *Corriere della Sera* (Italia) și *El Semanal* (Spania).

Opere principale: *Jurnalul unui Mag* (1987); *Alchimistul* (1988); *Brida* (1990); *Walkiriile* (1992); *La râul Piedra am șezut și-am plâns* (1994); *Al cincilea munte* (1996); *Manualul războinicului luminii* (1997); *Veronika se hotărăște să moară* (1998); *Diavolul și domnișoara Prym* (2000); *Unsprezece minute* (2003); *Zahir* (2005); *Vrăjitoarea din Portobello* (2006); *Ca un râu care curge* (2006); *Învingătorul este întotdeauna singur* (2008); *Aleph* (2010), *Manuscrisul găsit la Accra* (2012). Numeroase dramatizări, CD-uri și jocuri electronice după cărțile sale.

PAULO COELHO

Manuscrisul găsit la Accra

Traducere din portugheză de
MICAELA GHIȚESCU

HUMANITAS
fiction

edactor: Raluca Popescu
operta: Angela Rotaru
ehnoredactor: Manuela Măxineanu
orectori: Iuliana Glăvan, Patricia Rădulescu
TP: Florina Vasiliu, Carmen Petrescu

aulo Coelho
Ianuscrito encontrado em Accra
opyright © 2012 by Paulo Coelho
his edition was published by arrangements with Sant Jordi Asociados
gencia Literaria S.L.U., Barcelona, Spain.
ll rights reserved.
ww.paulocoelho.com

HUMANITAS FICTION, 2012, pentru prezenta versiune româ-
ească (ediția print)
HUMANITAS FICTION, 2012 (ediția digitală)

SBN 978-973-689-530-2 (pdf)

ditura HUMANITAS FICTION
iața Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
l. 021 408 83 50, fax 021 408 83 51
ww.humanitas.ro

omenzi online: www.libhumanitas.ro
omenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
omenzi telefonice: 0372 743 382, 0723 684 194

O, Marie, zămislită fără de păcat,
roagă-te pentru noi,
păcătoșii care venim la tine.
Amin.

Maicii Noastre Sfânta Maria,
drept mulțumire pentru miracol;
și Mônicăi Antunes, ale cărei
binecuvântări nu au fost în van.

Fiice ale Ierusalimului,
nu mă plângeți pe mine,
ci pe voi plângeți-vă și pe copiii voștri.
LUCA, *23:28*

Cuvânt înainte și salut

În decembrie 1945, doi frați care își căutau un loc de popas au dat peste o urnă plină de papirusuri într-o grotă din regiunea Hamra Dom, din Egiptul de Sus. În loc să anunțe autoritățile locale – cum cerea legea –, au hotărât să vândă manuscrisele pe piața antichităților bucată cu bucată, ca să nu atragă atenția guvernului. Mama băieților, temându-se de influența unor „energii negative", a ars mai multe dintre papirusurile descoperite de aceștia.

În anul următor, din motive pe care istoria nu le consemnează, frații s-au certat între ei. Punând acest fapt pe seama „energiilor negative", mama lor a încredințat manuscrisele unui sacerdot, care a vândut unul dintre ele

Muzeului Copt din Cairo. Acolo documentele au primit numele pe care îl poartă și astăzi: Manuscrisele de la Nag Hammadi (referire la orașul cel mai apropiat de grota unde au fost găsite). Unul dintre experții muzeului, istoricul religiilor Jean Doresse, a înțeles importanța descoperirii, citând-o pentru prima oară într-o publicație din 1948.

Celelalte documente au început să apară pe piața neagră. În scurt timp, guvernul egiptean și-a dat seama de însemnătatea descoperirii și a încercat să împiedice scoaterea din țară a manuscriselor. Imediat după revoluția din 1952, cea mai mare parte a materialului a fost încredințată Muzeului Copt din Cairo și declarată patrimoniu național. Un singur text a scăpat vigilenței autorităților, apărând la un anticar belgian. Au existat tentative eșuate de a-l vinde la New York și Paris, până ce a fost în cele din urmă achiziționat de Institutul Carl Jung, în 1951. Odată cu moartea renumitului psihanalist, papirusul, acum cunoscut drept Codexul Jung, s-a înapoiat la Cairo, unde astăzi sunt adunate circa o mie de pagini și fragmente ale Manuscriselor de la Nag Hammadi.

*

* *

Papirusurile găsite sunt traduceri grecești ale unor texte scrise între sfârșitul primului secol al erei creștine și anul 180 d. Chr., și alcătuiesc un corpus de texte cunoscut drept Evangheliile Apocrife, care nu se află ca atare în Biblie, așa cum o cunoaștem noi astăzi.

Care este cauza?

În anul 170 d. Chr., un grup de episcopi s-a reunit ca să hotărască ce scrieri vor face parte din Noul Testament. Criteriul a fost simplu: trebuiau să aleagă texte care să combată ereziile și diviziunile doctrinare ale epocii. S-au selecționat actualele Evanghelii, Epistolele și tot ce avea o anumită „coerență", să spunem, cu ideea centrală a ceea ce se socotea a fi creștinismul. Referirea la reuniunea episcopilor și lista cărților acceptate se găsesc în puțin cunoscutul Canon Muratori. Celelalte cărți, precum cele aflate la Nag Hammadi, au rămas pe dinafară fie pentru că includeau texte scrise de femei (precum Evanghelia după Maria Magdalena), fie deoarece dezvăluiau un Isus conștient de misiunea sa divină, lucru

care făcea ca jertfa sa să fie mai puțin încărcată de patimi și dureri.

*

* *

În 1974, un arheolog englez, Sir Walter Wilkinson, a descoperit aproape de Nag Hammadi alt manuscris, de astă dată în trei limbi: arabă, ebraică și latină. Cunoscând regulile care protejau documentele găsite în zonă, el a trimis textul la Departamentul de Antichități al Muzeului din Cairo. Curând a venit și răspunsul: existau cel puțin 155 de copii ale documentului care circulau prin lume (dintre care trei aparțineau muzeului) și toate erau practic identice. Testele cu carbon 14 (utilizate pentru datarea materiei organice) au arătat că pergamentul era relativ recent – scris probabil în anul 1307. Nu a fost greu să i se determine locul de proveniență: orașul Accra, aflat în afara teritoriului egiptean. Ca atare, nu exista nici o restricție privind scoaterea sa din țară. Iar Sir Wilkinson a primit permisiunea scrisă a guvernului egiptean (Ref.1901/317/IFP-76, din 23 noiembrie 1974) să-l ducă în Anglia.

*

* *

L-am cunoscut pe fiul lui Sir Walter Wilkinson în 1982, de Crăciun, la Porthmadog, în Țara Galilor, Regatul Unit. Mi-amintesc că, la vremea aceea, mi-a menționat manuscrisul găsit de tatăl său, dar nici unul din noi nu a dat importanță subiectului. De-a lungul anilor am rămas prieteni și am avut prilejul să-l văd cel puțin de încă două ori când am vizitat Anglia în scopul promovării cărților mele.

Pe 30 noiembrie 2011 am primit o copie a textului despre care îmi vorbise la prima noastră întâlnire. Îl transcriu acum.

Mi-ar plăcea atât de mult să încep rândurile acestea scriind:
„Acum, că am ajuns la sfârșitul vieții, las celor care vor veni după mine tot ce am învățat în timp ce călătoream pe fața Pământului. Să vă fie de folos“.

Dar, din păcate, asta nu-i adevărat. Am doar 21 de ani, părinți care mi-au dăruit dragoste și știință de carte și o soție pe care o iubesc și care mă iubește – dar viața se va însărcina să ne despartă mâine, când fiecare va trebui să plece în căutarea drumului său, a sorții sale sau a felului său de a înfrunta moartea.

Pentru familia mea astăzi e 14 iulie 1099. Pentru familia lui Iacob, prietenul meu din copilărie, cu care mă jucam pe străzile orașului nostru, Ierusalim, suntem în 4859 – lui îi place să spună că religia iudaică este mai veche decât a mea. Pentru respectabilul Ibn al-Athir, care și-a petrecut viața încercând să consemneze o istorie care acum ajunge la sfârșit, anul 492 stă să se încheie. Nu măsurăm timpul și nici nu-l adorăm la fel pe Dumnezeu, dar în rest am trăit în bună pace.

Acum o săptămână comandanții noștri s-au reunit: francezii sunt mult mai numeroși și mai bine înarmați. Toți au avut de ales: să părăsească orașul ori să lupte până la moarte, deoarece mai mult ca sigur vom fi înfrânți. Mai toți au hotărât să rămână.

În astă clipă musulmanii sunt adunați în moscheea Al-Aqsa, iudeii au ales Mihrab Dawud ca să-și grupeze soldații, în timp ce creștinii, risipiți în multe cartiere, și-au luat sarcina să apere partea de miazăzi a orașului.

Afară putem vedea deja turnurile de asalt, construite din lemnul unor corăbii. După mișcarea trupelor inamice, ne așteptăm ca mâine de dimineață să ne atace – vărsând sânge în numele papei, al „eliberării" orașului, al „voinței divine".

După-amiază, în piața unde cu un mileniu în urmă guvernatorul roman Ponțiu Pilat l-a dat pe Isus mulțimii ca să fie răstignit, un grup de bărbați și femei de toate vârstele i-au venit în întâmpinare grecului pe care noi toți, aici, îl cunoaștem drept Coptul.

Coptul e un om ciudat. A hotărât să-și părăsească orașul de baștină, Atena, de foarte tânăr, în căutare de bani și de aventură. A sfârșit

prin a bate la porțile orașului nostru aproape mort de foame, a fost primit bine, încet-încet a uitat de călătorii și a hotărât să rămână aici.

Și-a găsit de lucru într-o cizmărie și – la fel ca și Ibn al-Athir – a început să consemneze pentru viitorime tot ce vedea și auzea. Nu a îmbrățișat nici o religie, și nimeni nu a căutat să-l convertească. Pentru el nu suntem în 1099, nici în 4859, și cu atât mai puțin la finele anului 492. Coptul nu crede decât în momentul prezent și în ceea ce numește Moira – dumnezeul necunoscut, Energia Divină, răspunzătoare de o unică lege care nu trebuie niciodată încălcată, altfel lumea va pieri.

Alături de Copt se aflau patriarhii celor trei religii din Ierusalim. Nici un dregător nu a apărut cât timp a durat convorbirea – toți erau prinși cu ultimele pregătiri pentru apărarea pe care noi o socotim zadarnică.

„Cu multe secole în urmă, un om a fost judecat și osândit în piața asta, a început grecul. Pe strada care continuă spre dreapta, în timp ce se îndrepta către moarte, a trecut pe lângă un grup de femei. Văzând că ele plâng, a spus: «*Nu plângeți pentru mine, plângeți pentru*

Ierusalim». Prorocea ce se întâmplă astăzi. Începând de mâine ce era armonie se va preschimba în discordie. Ce era bucurie va fi înlocuit cu doliu. Ce era pace va face loc unui război care va dura până într-un viitor atât de îndepărtat, încât nu reușim nici măcar să-i visăm sfârșitul."

Nimeni nu a spus nimic, pentru că nimeni nu știa de ce se află acolo. Trebuia oare să mai ascultăm o predică despre năvălitorii care se numeau singuri „cruciați"?

Coptul ne-a lăsat să fierbem un pic, nedumeriți. Și, după o lungă tăcere, ne-a lămurit:

„Ei pot nimici orașul, dar nu pot isprăvi cu tot ceea ce el ne-a învățat. De aceea, e nevoie ca această cunoaștere să nu aibă aceeași soartă ca zidurile, casele și străzile noastre. Dar ce este cunoașterea?

Nu este adevărul absolut despre viață și moarte, ci ceea ce ne ajută să trăim și să înfruntăm greutățile vieții zilnice. Nu este știința din cărți, care slujește doar ca să nască discuții zadarnice despre ce s-a întâmplat ori se va întâmpla, ci înțelepciunea care sălășluiește în inima bărbaților și a femeilor de bună-credință".

Coptul a spus:

„Sunt un învățat și, deși am petrecut toți anii aceștia căutând și clasificând obiecte antice, notând date și discutând politică, nu știu ce să spun. Dar în clipa asta cer Energiei Divine să-mi purifice inima. Voi îmi veți pune întrebări iar eu le voi răspunde. În Grecia Antică așa învățau maeștrii: discipolii îi întrebau lucruri la care nu se gândiseră niciodată înainte, dar la care se vedeau nevoiți să răspundă".

„Și ce vom face cu răspunsurile?" a întrebat cineva.

„Unii vor scrie ce spun eu. Alții își vor aminti cuvintele. Dar important este ca la noapte să plecați în cele patru zări, răspândind ce ați auzit. Astfel, sufletul Ierusalimului va fi păstrat. Și într-o zi îl vom putea reconstrui nu doar ca oraș, ci ca loc de unde din nou va izvorî înțelepciunea și unde pacea va domni iarăși."

„Toți știm ce ne așteaptă mâine, a spus alt bărbat. N-ar fi mai bine să vorbim cum să cădem la pace sau să ne pregătim pentru luptă?"

Coptul s-a uitat la sacerdoții care erau lângă el și, pe urmă, s-a întors spre mulțime:

„Nimeni nu știe ce ne aduce ziua de mâine, fiindcă fiecărei zi îi ajunge răul sau binele ei. Întrebând ce doriți să aflați, uitați de soldații din afara zidurilor și de frica dinăuntru. Averea noastră nu va însemna să spunem celor care vor moșteni pământul ce s-a petrecut în ziua de azi; lăsați asta în seama istoriei. Vom vorbi, așadar, despre viața noastră de zi cu zi, despre greutățile pe care am fost nevoiți să le înfruntăm. Doar asta va avea căutare în viitor, pentru că nu cred că se vor schimba multe lucruri în următorii o mie de ani“.

Atunci vecinul meu Iacob s-a rugat:
„Vorbește-ne despre înfrângere“.

Poate o frunză, când cade din copac iarna, să se simtă înfrântă de frig?

Copacul îi spune frunzei: „Acesta e ciclul vieții. Chiar dacă tu crezi că vei muri, de fapt încă mai trăiești în mine. Mulțumită ție sunt viu, pentru că am putut respira. Tot mulțumită ție m-am simțit iubit, pentru că i-am putut da umbră călătorului ostenit. Seva ta e în seva mea, suntem una".

Poate un om care s-a pregătit ani de zile ca să urce pe muntele cel mai înalt din lume să se simtă înfrânt când ajunge în fața muntelui și descoperă că acesta e învăluit de o furtună? Omul îi spune muntelui: „Nu mă vrei acum, dar vremea o să se schimbe și într-o zi voi putea să mă urc în vârful tău. Între timp, tu stai aici și mă aștepți".

Poate un tânăr, când este respins de prima sa dragoste, să spună că dragostea nu există? Tânărul își zice: „Voi întâlni pe cineva în măsură să înțeleagă ce simt. Și voi fi fericit pentru tot restul zilelor mele".

Nu există nici victorie, nici înfrângere în ciclul naturii: există doar mișcare.

Iarna luptă ca să domnească nestingherită, dar în cele din urmă trebuie să recunoască victoria primăverii, care aduce cu sine flori și bucurie.

Vara vrea să-și desfășoare zilele calde pentru totdeauna, fiindcă e încredințată că pentru pământ căldura ei e binefăcătoare. Dar până la urmă acceptă venirea toamnei, care îi va îngădui pământului să se odihnească.

Gazela mănâncă ierburi și este sfâșiată de leu. Aici nu e vorba de cine este mai puternic, ci de cum ne arată Dumnezeu ciclul morții și al reînvierii.

Iar în acest ciclu nu sunt învingători, și nici înfrânți: doar etape care se cer împlinite. Când inima ființei omenești înțelege asta, ea se eliberează. Acceptă fără părere de rău clipele grele și nu se lasă înșelată de momentele de glorie.

Și una, și alta vor trece. Unul îi va urma celuilalt. Iar ciclul va continua până ne vom elibera de carne și ne vom întâlni cu Energia Divină.

Așadar, când luptătorul va fi în arenă – fie că a vrut, fie pentru că acolo l-a adus destinul cel de neînțeles – , spiritul său să fie vesel în lupta pe care este pregătit să o poarte. Dacă își va păstra demnitatea și onoarea, chiar dacă va pierde bătălia, nu va fi niciodată înfrânt, căci sufletul lui va rămâne nevătămat.

Și nu va învinovăți pe nimeni de ce i se întâmplă. De când a iubit pentru prima oară și a fost respins, a înțeles că acest lucru nu i-a ucis puterea de a iubi. Iar ceea ce este adevărat pentru iubire e adevărat și pentru război.

Pierderea unei bătălii, sau pierderea a tot ce credem că avem, ne aduce clipe de tristețe. Dar când ele trec descoperim forța necunoscută care zace în fiecare dintre noi, o forță care ne surprinde și ne face mândri de noi înșine.

Privim în jur și ne spunem: „Am supraviețuit". Și ne bucurăm de cuvintele noastre.

Numai cei care nu recunosc această forță spun: „Am pierdut". Și se întristează.

Alții, chiar suferind din cauza pierderii și umiliți de poveștile pe care le răspândesc învingătorii despre ei, își îngăduie să verse câteva lacrimi, dar niciodată nu se înduioșează de soarta lor. Știu doar că lupta a fost întreruptă și că deocamdată sunt în dezavantaj.

Își ascultă bătăile inimii. Văd că sunt încordați. Că le este teamă. Se gândesc la viața lor și descoperă că, în pofida spaimei pe care o simt, credința continuă să le înflăcăreze sufletul și îi împinge înainte.

Încearcă să afle unde au greșit și unde au reușit. Folosesc clipele când sunt căzuți la pământ ca să se odihnească, să-și vindece rănile, să descopere noi strategii și să se înzestreze mai bine.

Și vine ziua când o nouă luptă le bate la ușă. Teama nu a pierit, dar trebuie să lupte – sau vor rămâne pentru totdeauna căzuți la pământ. Se ridică și-și înfruntă dușmanul, amintindu-și de suferința pe care au trăit-o și pe care nu vor s-o mai cunoască niciodată.

Înfrângerea de dinainte îi silește să învingă de astă dată, fiindcă nu doresc să mai treacă prin aceleași dureri.

Iar dacă victoria nu va veni de astă dată, va veni data viitoare. Și, dacă nu va fi data viitoare, va fi mai târziu. Cel mai rău nu este să cazi, ci să rămâi căzut la pământ.

Nu este înfrânt, de fapt, decât cel care renunță. Toți ceilalți sunt victorioși.

Și va veni ziua când clipele de restriște vor fi doar povești pe care le vor istorisi, mândri, celor care vor vrea să asculte. Și toți îi vor asculta cu respect și vor învăța trei lucruri importante:

Să aibă răbdare, ca să aștepte momentul prielnic.

Înțelepciune, ca să nu lase să le scape prilejul următor.

Și să fie mândri de cicatricile lor.

Cicatricile sunt medalii gravate cu fier și cu foc în carne și îi vor speria pe dușmani, dovedindu-le că omul din fața lor este călit în luptă. Adeseori asta îi va împinge să caute o cale de împăcare și astfel nu se va ajunge la înfruntări.

Cicatricile vorbesc mai tare decât tăișul sabiei care le-a făcut.

„Descrie-i pe cei înfrânți“, s-a rugat un negustor, când Coptul a sfârșit de vorbit.

Și el a răspuns:

Înfrânții sunt cei care nu au renunțat.

Înfrângerea ne face să pierdem o bătălie sau un război. Renunțarea nu ne mai lasă să luptăm.

Înfrângerea vine când nu reușim ceva ce ne dorim mult. Renunțarea nu ne lasă să visăm. Deviza sa e: „Nu dori nimic și astfel nu vei suferi niciodată".

Înfrângerea ia sfârșit când ne angajăm într-o luptă nouă. Renunțarea nu are un sfârșit: este o alegere în viață.

Înfrângerea este pentru cei care, deși le este teamă, trăiesc în entuziasm și credință.

Înfrângerea este pentru cei viteji. Doar ei pot avea onoarea de a pierde și bucuria de a câștiga.

Eu nu am venit aici ca să spun că înfrângerea face parte din viață; asta o știm cu toții. Doar înfrânții cunosc Dragostea. Pentru că pe tărâmul dragostei purtăm primele noastre lupte – și pierdem de obicei.

Eu sunt aici ca să spun că există unii care nu au fost niciodată înfrânți.

E vorba de cei care nu au luptat niciodată.

Au reușit să evite cicatricile, umilirile, sentimentul de abandon și clipele când războinicii se îndoiesc de existența lui Dumnezeu.

Aceștia pot spune cu mândrie: „Niciodată nu am pierdut vreo bătălie". Dar nu vor putea spune vreodată: „Am câștigat o bătălie".

Dar lor nu le pasă. Trăiesc într-o lume unde cred că nu vor fi niciodată atinși, închid ochii la nedreptăți și la suferință, se simt în siguranță pentru că nu trebuie să treacă prin încercările zilnice ale celor care îndrăznesc să-și depășească limitele.

Niciodată nu au auzit un „Adio". Și nici un „M-am întors. Îmbrățișează-mă cu bucuria celui care mă pierduse și m-a regăsit".

Cei care nu au fost niciodată înfrânți par veseli și deasupra tuturor, stăpâni pe un adevăr pentru care nu au mișcat niciodată un fir de pai măcar. Sunt veșnic de partea

celui mai puternic. Sunt ca hienele, care mănâncă numai rămășițele leului.

Își învață copiii astfel: „Nu vă lăsați târâți în înfruntări, veți avea numai de pierdut. Dacă aveți îndoieli, nu le dați glas, și astfel veți fi feriți de necazuri. Dacă vă va ataca cineva, să nu vă simțiți ofensați și nici să nu vă coborâți încercând să răspundeți la atac. De alte lucruri trebuie să ne pese în viață".

În tăcerea nopții, ei își înfruntă bătăliile din suflet: sunt visuri neîmplinite, nedreptăți la care au închis ochii, clipe de lașitate pe care au reușit să le ascundă de toți – mai puțin de ei – și iubirea cu care s-au întâlnit pe drum, cea care le era menită de mâinile lui Dumnezeu și cu care, totuși, nu au avut curajul să intre în vorbă.

Și făgăduiesc: „Mâine va fi altfel".

Dar sosește ziua de mâine și vine întrebarea care îi încremenește: „Și dacă totul o să iasă prost?"

Și atunci nu fac nimic.

Vai de cei care nu au fost niciodată înfrânți! Nu vor învinge niciodată în viață.

„Povestește-ne despre singurătate“, s-a rugat o tânără care urma să se mărite cu fiul unuia dintre bărbații cei mai bogați din oraș și care acum se vedea nevoită să fugă.

Și el a răspuns:

Fără singurătate, Iubirea nu va rămâne mult timp lângă tine.

Pentru că și Iubirea are nevoie de odihnă, ca să poată călători prin ceruri și să se arate sub alte forme.

Fără singurătate, nici o plantă și nici un animal nu supraviețuiește, nici un pământ nu dă roade mult timp, nici un copil nu poate învăța despre viață, nici un artist nu reușește să creeze, nici o muncă nu poate să crească și să se transforme.

Singurătatea nu este lipsa Iubirii, ci completarea ei.

Singurătatea nu înseamnă lipsa de companie, ci clipa când sufletul nostru are libertatea să stea de vorbă cu noi înșine și să ne ajute să hotărâm cursul vieților noastre.

Astfel că binecuvântați fie cei care nu se tem de singurătate. Care nu se sperie să-și țină singuri de urât, care nu caută disperați ceva cu care să se ocupe, să se distreze sau să judece.

Pentru că cine nu este niciodată singur nu se mai cunoaște pe sine.

Iar cine nu se cunoaște pe sine ajunge să se teamă de vid.

Iar vidul nu există. O lume uriașă se ascunde în sufletul nostru, așteptând să fie descoperită. Ea se află acolo, cu forțele neștirbite, dar e atât de nouă și de puternică, încât ne temem să-i acceptăm existența.

Deoarece faptul de a descoperi cine suntem ne va sili să recunoaștem că putem merge mult dincolo de tot ce știm. Și asta ne sperie. Mai bine să nu riscăm atât de mult, de vreme ce putem oricând să spunem: „N-am făcut ce trebuia pentru că nu am fost lăsat".

E mai ușor. E mai sigur. Și, în același timp, înseamnă să renunți la propria ta viață.

Vai de cei care aleg să-și petreacă viața spunând „Nu am avut prilejul"!

Deoarece cu fiecare zi ei se vor afunda mai mult în puțul propriilor limite, și va veni clipa când nu vor mai avea puterea să scape

din el și să regăsească lumina care străbate deschizătura de deasupra capetelor lor.

Și binecuvântați fie cei care spun: „Eu nu am curaj".

Pentru că aceștia înțeleg că vina nu este a celorlalți. Și mai devreme sau mai târziu vor găsi credința necesară ca să înfrunte singurătatea și misterele ei.

Iar pentru cei care nu se vor speria de singurătatea care dezvăluie misterele totul va avea o savoare diferită.

În singurătate, ei vor descoperi iubirea care ar fi putut să rămână neobservată. În singurătate, vor înțelege și vor respecta iubirea care a plecat.

În singurătate, vor putea hotărî dacă merită să se roage ca ea să se întoarcă, sau dacă vor trebui să-și îngăduie unul celuilalt să-și urmeze calea.

În singurătate, vor învăța că a spune „nu" nu înseamnă întotdeauna lipsă de generozitate și că a spune „da" nu este întotdeauna o virtute.

Și cei care sunt singuri acum să nu se lase niciodată speriați de cuvintele diavolului, care spune: „Îți pierzi timpul".

Sau de cuvintele, încă și mai puternice, ale căpeteniei diavolilor: „Nu ești important pentru nimeni“.

Energia Divină ne aude când vorbim cu ceilalți, dar ne aude și când stăm liniștiți, în tăcere, privind singurătatea ca pe o binecuvântare.

Și în această clipă lumina Sa luminează tot ce se află în jurul nostru și ne face să vedem cât suntem de necesari și că prezența noastră pe Pământ are însemnătate pentru lucrarea Sa.

Și, când ajungem la această armonie, primim mai mult decât am cerut.

Iar celor care se simt copleșiți de singurătate trebuie să le amintim: în clipele cele mai însemnate ale vieții vom fi întotdeauna singuri.

Precum copilul când iese din pântecul femeii: nu are a face câți oameni sunt în jurul său, el trebuie să hotărască dacă va trăi.

Precum artistul în fața operei sale: pentru ca lucrarea să fie într-adevăr bună, el trebuie să tacă și să asculte doar vocea îngerilor.

Așa cum noi ne vom găsi într-o zi în fața morții, Nedorita de Oameni: vom fi singuri

în cel mai însemnat și temut moment al vieții noastre.

La fel cum Iubirea este condiția divină, singurătatea este condiția umană. Și amândouă conviețuiesc în bună pace pentru cei care înțeleg miracolul vieții.

Iar un băiat care fusese ales să plece și-a sfâșiat veșmintele și a spus:
„Orașul meu socotește că nu-s bun de luptă. Nu sunt de nici un folos“.

Și el a răspuns:

Unii spun: „Nu reușesc să trezesc iubirea celorlalți". Dar în iubirea neîmpărtășită există întotdeauna speranța unui răspuns.

Alții scriu: „Geniul meu nu este recunoscut, talentul meu nu e apreciat, visurile mele nu sunt respectate". Dar și pentru aceștia există speranța ca lucrurile să se schimbe după multe lupte.

Alții își petrec ziua bătând la uși, spunând: „Caut de lucru". Ei știu că, dacă vor avea răbdare, într-o zi una din uși se va deschide.

*

* *

Mai sunt și cei care se trezesc în fiecare dimineață cu inima strânsă. Nu sunt în căutare de iubire, de recunoaștere, de lucru.

Își spun în sinea lor: „Nu sunt de nici un folos. Trăiesc pentru că trebuie să supraviețuiesc, dar nimănui nu-i pasă de ceea ce fac".

Soarele strălucește, sunt înconjurați de cei dragi și caută să-și păstreze masca de veselie pentru că în ochii celorlalți au tot ce au visat. Dar sunt convinși că toți cei din jur se pot lipsi de ei. Fie pentru că sunt prea tineri și văd că cei mai vârstnici au alte griji, fie pentru că sunt prea bătrâni și cred că pe cei mai tineri nu-i interesează ce au de spus.

Poetul scrie câteva rânduri și le aruncă la gunoi, gândind: „Asta nu interesează pe nimeni".

Omul vine la slujbă și zi de zi face ce-a făcut în ajun. Crede că, dacă va fi dat afară într-o zi, nimeni nu-i va simți lipsa.

O tânără își coase rochia atentă la fiecare amănunt și, când ajunge la petrecere, înțelege ce spun privirile: nu este nici cea mai frumoasă, nici cea mai urâtă, e o rochie între miile de rochii din toată lumea unde în clipa aceea au loc petreceri asemănătoare – unele în castele, altele în cătune unde toți se cunosc și bârfesc despre îmbrăcămintea celorlalți.

Mai puțin despre rochia ei, care a rămas nebăgată în seamă. Nu era frumoasă, nici urâtă, era doar o rochie.

Fără folos.

Cei mai tineri își dau seama că lumea e plină de neajunsuri uriașe, pe care visează să le îndrepte, dar nimeni nu vrea să le audă părerea. „Voi încă nu cunoașteți mersul lumii", aud. „Ascultați-i pe cei vârstnici și veți ști mai bine ce aveți de făcut."

Cei mai în vârstă au câștigat înțelepciune, au învățat din greutățile vieții, dar, când vine clipa să-i învețe pe alții, nimeni nu vrea să-i asculte. „Lumea s-a schimbat, aud în jurul lor. Trebuie să mergem înainte și să plecăm urechea la cei mai tineri."

Fără să țină seama de vârstă, sentimentul de zădărnicie macină sufletul, repetând întruna: „Nimănui nu-i pasă de tine, tu nu însemni nimic, lumea nu are nevoie de tine".

În disperata lor goană de a da o noimă vieții, mulți încep să caute religia, pentru că o luptă în numele credinței pare să îndreptățească ceva măreț, care poate schimba lumea. „Lucrăm pentru Dumnezeu", își spun singuri.

Și devin cucernici. Pe urmă devin habotnici. Și până la urmă devin fanatici.

Nu înțeleg că religia a fost creată ca să împărtășească misterele și adorația – niciodată ca să asuprească și să-i convertească pe ceilalți. Cea mai mare manifestare a miracolului lui Dumnezeu este viața.

La noapte voi plânge pentru tine, o, Ierusalime, pentru că înțelegerea asta a Unității Divine va dispărea în viitorii o mie de ani.

Întrebați o floare de pe câmp: „Te simți fără folos, de vreme ce tot ce faci este să încolțești în alte flori asemănătoare?"

Iar ea va răspunde: „Sunt frumoasă, și frumusețea în sine este singura mea rațiune de a trăi".

Întrebați un râu: „Te simți fără folos, de vreme ce tot ce faci este să curgi mereu în aceeași direcție?"

Iar el va răspunde: „Nu încerc să fiu de folos; încerc să fiu un râu".

Nimic pe lumea asta nu este fără folos în ochii lui Dumnezeu. Nici o frunză desprinsă din copac, nici un fir de păr ce cade din cap, nici o gâză care este omorâtă pentru că bâzâia. Totul are o rațiune de a fi.

La fel și tu, care tocmai îți pui întrebarea asta. „Sunt fără folos“ e un răspuns pe care ți-l dai ție însuți.

Curând te vei otrăvi cu el și vei muri fiind încă în viață – chiar dacă vei continua să umbli, să mănânci, să dormi și să încerci să te bucuri.

Nu încerca să fii de folos. Încearcă să fii tu însuți: asta e de ajuns.

Ține mereu pasul cu sufletul tău. Iar el te va învăța care este rostul tău la fiecare pas. Uneori vei lua parte la o bătălie care va schimba istoria. Dar alteori va trebui doar să-i zâmbești din senin cuiva cu care te-ai încrucișat întâmplător pe stradă.

Fără să știi, poate că ai salvat viața unui necunoscut care se socotea și el fără folos și care voia să-și pună capăt zilelor, până când un zâmbet i-a dat speranță și încredere.

*

* *

Chiar dacă te uiți la viața ta cu toată atenția și revezi fiecare din momentele când ai suferit, ai asudat și ai surâs sub soare, niciodată

nu vei putea să știi când anume le-ai fost de folos celorlalți.

O viață nu e niciodată fără folos. Fiecare suflet care a coborât pe Pământ are un motiv ca să se afle aici.

Cei care caută cu adevărat să le facă bine celorlalți nu încearcă să fie de folos, ci să ducă o viață frumoasă. Aproape niciodată nu dau sfaturi, ci servesc drept exemplu.

Tu să cauți numai asta: să trăiești ceea ce întotdeauna ai dorit să trăiești. Poate că nu îți dai seama, dar e foarte important.

Dumnezeu, care pe toate le vede, știe că exemplul pe care îl dai Îl ajută să facă o lume. Și zi de zi te va acoperi de mai multe binecuvântări.

*

* *

Iar când Nedorita de Oameni va veni, ai s-o auzi spunând:

„E drept să te întrebi: «Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?»

Dar acum, în această ultimă clipă a vieții tale pe Pământ, am să-ți spun ce am văzut: am găsit casa curată, masa pusă, câmpul arat,

florile zâmbind. Am găsit fiecare lucru la locul său, așa cum se cuvenea. Tu ai înțeles că lucrurile mici sunt răspunzătoare de marile transformări.

Și pentru aceasta te voi duce în Paradis".

Iar o femeie pe care o chema Almira și era croitoreasă a spus:
„Aș fi putut să plec înainte de sosirea cruciaților iar azi aș fi lucrat în Egipt. Dar întotdeauna mi-a fost teamă de schimbare“.

Și el a răspuns:

Ne e frică de schimbare deoarece credem că, după multe eforturi și sacrificii, cunoaștem lumea în care trăim.

Și, chiar dacă ea nu este minunată, chiar dacă nu suntem pe deplin mulțumiți, cel puțin nu vom avea surprize. Nu vom greși.

La nevoie, vom face mici schimbări pentru ca totul să rămână la fel.

Vedem că munții rămân în același loc. Vedem că pomii, odată crescuți, când sunt sădiți în altă parte sfârșesc prin a se usca.

Și spunem: „Vreau să fiu ca munții și ca pomii. Puternic și respectat".

Chiar dacă, în timpul nopții, ne trezim gândind: „Mi-ar plăcea să fiu ca păsărelele, care pot să vadă Damascul și Bagdadul și să se întoarcă oricând doresc".

Sau: „Ce n-aș da să fiu ca vântul, despre care nimeni nu știe de unde vine, nici încotro se duce, și care își schimbă direcția fără să trebuiască să dea socoteală nimănui".

Dar a doua zi ne amintim că păsărelele fug mereu de vânători și de păsările de pradă. Și că vântul rămâne uneori prins într-un vârtej și tot ce face este să distrugă ce se află în jur.

E foarte bine să visăm că avem mereu noi locuri de văzut și că vom face asta într-o zi. Visul ne veselește – pentru că știm că putem să facem mai mult decât ceea ce facem.

A visa nu e primejdios. Primejdios e să vrei să transformi visele în realitate.

Dar vine ziua când destinul bate la ușa noastră. Poate să fie bătaia ușoară a Îngerului Sorții, sau bătaia Nedoritei de Oameni. Amândouă spun: „Schimbă-te acum". Nu săptămâna viitoare, nu luna viitoare, nu anul viitor. Îngerii spun: „Acum".

Întotdeauna o auzim pe Nedorita de Oameni. Și schimbăm tot de teamă să nu ne ia cu ea: ne schimbăm satul, obiceiurile, caldarâmul, mâncarea, purtarea. Nu o putem convinge pe Nedorita de Oameni să ne îngăduie să fim ca înainte. Nu poți sta de vorbă cu ea.

Îl auzim și pe Îngerul Sorții, dar pe acesta îl întrebăm: „Încotro vrei să mă duci?"

„Spre o viață nouă", este răspunsul.

Și ne amintim: avem grijile noastre, dar le putem rezolva – chiar dacă ne va trebui tot mai mult timp ca să le venim de hac. Trebuie să servim drept exemplu părinților noștri, maeștrilor noștri, copiilor noștri, și să rămânem pe calea cea dreaptă.

Vecinii noștri speră să fim în stare să-i învățăm pe toți virtuțile perseverenței, ale luptei cu greutățile și ale depășirii obstacolelor.

Și suntem mândri de purtarea noastră. Și suntem lăudați pentru că nu vrem să ne schimbăm, ci urmăm calea pe care ne-a ales-o destinul.

*

* *

Nimic mai greșit.

Deoarece calea de urmat este drumul naturii: în neîncetată schimbare, ca dunele deșertului.

Se înșală cei care cred că munții nu se schimbă: s-au născut din cutremure, sunt frământați de vânt și de ploaie și zilnic sunt altfel – chiar

dacă ochii noștri nu reușesc să vadă toate astea.

Munții se schimbă și se bucură: „Ce bine că nu suntem la fel", își spun unii altora.

Se înșală cei care cred că pomii nu se schimbă. Ei trebuie să accepte goliciunea iernii și îmbrăcămintea verii. Și merg dincolo de locul unde își înfig rădăcinile – pentru că păsările și vântul le răspândesc semințele.

Și pomii se bucură: „Credeam că eram unul și astăzi descopăr că suntem mai mulți", le spun ei odraslelor care încep să răsară în jur.

*

* *

Natura ne spune: „Schimbă-te!"

Iar cei care nu se tem de Îngerul Sorții înțeleg că trebuie să meargă înainte, în pofida fricii. În pofida îndoielilor. În pofida învinuirilor. În pofida amenințărilor.

Ei au de înfruntat valorile și prejudecățile. Ascultă sfaturile celor care îi iubesc: „Nu face asta, ai deja tot ce îți trebuie: dragostea părinților, iubirea soției și a copiilor, slujba pe care ai găsit-o cu greu. De ce să fii străin în țară străină?"

Dar se încumetă să facă primul pas – uneori din curiozitate, alteori din ambiție, însă de obicei din dorința de nestăvilit de a trăi aventura.

La fiecare cotitură a drumului se simt mai înspăimântați. Între timp însă, se surprind singuri: sunt mai puternici și mai bucuroși.

Bucuria. Aceasta e una din cele mai mari binecuvântări ale Atotputernicului. Dacă suntem bucuroși, ne aflăm pe drumul cel bun.

Frica se îndepărtează puțin câte puțin, pentru că nu i s-a dat importanța pe care dorea să o aibă.

O întrebare stăruie încă de la primii pași făcuți: „Oare hotărârea mea de a mă schimba i-a făcut pe alții să sufere pentru mine?"

Dar cine iubește vrea să-l vadă fericit pe cel iubit. Dacă în prima clipă te temi pentru el, acel simțământ e imediat înlocuit de mândria de a-l vedea făcând ce îi place, ducându-se unde a visat să ajungă.

Mai târziu apare senzația de părăsire.

Însă călătorii întâlnesc pe drum oameni care simt același lucru. Pe măsură ce stau de vorbă între ei, descoperă că nu sunt singuri: devin tovarăși de drum, împart între ei soluția

pe care o găsesc pentru fiecare obstacol. Și toți se descoperă mai înțelepți și mai vii decât își închipuiau.

În clipele când suferința sau remușcarea intră în corturile lor și ei nu reușesc să doarmă bine, își spun singuri: „Mâine voi mai face un pas. Pot oricând să mă întorc, deoarece cunosc drumul. Astfel că încă un pas nu va însemna mare lucru".

*

* *

Până ce într-o zi, pe neașteptate, drumul încetează să îl mai pună la încercare pe călător și devine generos cu el. Spiritul lui, până atunci tulburat, se bucură de frumusețea noului peisaj.

Și fiecare pas, care înainte era instinctiv, ajunge să fie un pas lucid.

În loc să arate confortul siguranței, oferă bucuria provocărilor.

Călătorul își continuă drumul. În loc să se plângă de plictiseală, începe să se vaite de oboseală. Dar în acel moment se oprește, se odihnește, admiră priveliștea și apoi merge mai departe.

În loc să-și petreacă toată viața distrugând drumurile pe care se temea să le urmeze, începe să-i placă cel pe care tocmai îl parcurge.

Chiar dacă destinația rămâne învăluită în mister. Chiar dacă la un moment dat ia o hotărâre greșită. Dumnezeu, care îi vede curajul, îi va da și inspirația necesară ca să o îndrepte.

Ceea ce îl tulbură încă nu sunt faptele, ci teama de a nu ști cum să le răspundă acestor fapte. Odată ce a hotărât să-și vadă mai departe de drum și nu mai are de ales, își descoperă o voință de fier, iar faptele se înclină în fața hotărârilor sale.

„Greutate" este numele unei unelte vechi, creată doar ca să ne ajute să aflăm cine suntem.

Tradițiile religioase ne învață că credința și transformarea sunt singurul mod de a ne apropia de Dumnezeu.

Credința ne arată că niciodată nu suntem singuri.

Transformarea ne face să iubim misterul.

Iar când totul va părea întunecat și când ne vom simți părăsiți, să nu privim în urmă, cu teama de a vedea transformările care se petrec în sufletul nostru. Să privim înainte.

Nu ne vom teme de ce se va întâmpla mâine, pentru că ieri a avut cine să ne poarte de grijă.

Și aceeași Prezență va continua să ne stea alături.

Aceeași Prezență ne va apăra de suferință.

Ori ne va da forța să o înfruntăm cu demnitate.

Vom merge mai departe decât am crezut. Vom căuta locul unde răsare luceafărul dimineții. Și vom fi uimiți să vedem că a fost mai ușor să ajungem la el decât ne-am închipuit.

*

* *

Nedorita de Oameni vine atât pentru cei care nu se schimbă, cât și pentru cei care o fac. Dar cei din urmă pot cel puțin să spună: „Viața mea a fost interesantă, nu mi-am irosit binecuvântarea".

Iar cei care găsesc că aventura e primejdioasă să încerce rutina: ea ucide înainte de vreme.

Și cineva s-a rugat:
„Când totul pare îngrozitor, trebuie să ne îmbărbătăm spiritul. Așadar, vorbește-ne despre frumusețe“.

Și el a răspuns:

Mereu auzim spunându-se: „Nu contează frumusețea exterioară, ci frumusețea interioară".

Dar nimic nu e mai fals decât cuvintele astea.

Dacă ar fi așa, de ce s-ar strădui florile atâta ca să atragă albinele?

Și de ce s-ar transforma picăturile de ploaie într-un curcubeu când întâlnesc soarele?

Pentru că natura jinduiește după frumusețe. Și nu este mulțumită decât atunci când ea poate fi preamărită.

Frumusețea exterioară este partea vizibilă a frumuseții interioare. Și ea se manifestă prin lumina care iese din ochii fiecăruia. Nu are a face dacă persoana e prost îmbrăcată, dacă nu respectă canoanele eleganței sau dacă nici măcar nu se sinchisește de părerea celor

care îi stau în preajmă. Ochii sunt oglinda sufletului și reflectă tot ce pare a fi ascuns.

Dar, dincolo de puterea de a străluci, ochii mai au o virtute: sunt o oglindă.

Și reflectă pe cine îi admiră. Astfel, dacă sufletul celui care observă este întunecat, el își va vedea întotdeauna propria urâțenie. Deoarece, ca orice oglindă, ochii înapoiază fiecăruia dintre noi imaginea propriului nostru chip.

*

* *

Frumusețea este prezentă în tot ce a fost creat. Dar primejdia constă în faptul că noi, oamenii, ființe adeseori foarte îndepărtate de Energia Divină, ne lăsăm înrâuriți de judecata străină.

Tăgăduim propria frumusețe pentru că ceilalți nu pot sau nu vor să o recunoască. În loc să acceptăm cine suntem, căutăm să imităm ce vedem în jur.

Căutăm să fim ca aceia despre care toți spun: „Ce drăguț!“ Treptat sufletul nostru se istovește, voința ni se slăbește și puterea de a împodobi lumea dispare.

Uităm că lumea este ceea ce ne închipuim că este.

Încetăm să mai fim strălucirea lunii și devenim băltoaca de apă care o reflectă. A doua zi, soarele va face să se evapore apa, și nu va rămâne nimic.

Totul pentru că într-o zi cineva a spus: „Ești urât". Sau altul a comentat: „E frumoasă". Cu doar două cuvinte, au reușit să ne răpească toată încrederea pe care o aveam în noi înșine.

Și asta ne face urâți. Și ne umple de amărăciune.

*

* *

În acea clipă găsim alinare în ceea ce se cheamă „înțelepciune": o seamă de idei rostite de oameni care caută să definească lumea, în loc să respecte misterul vieții. Ei cunosc regulile, regulamentele, măsurile, și caută să stabilească un model de comportament.

Falsa înțelepciune pare să spună: „Nu te preocupa de frumusețe, pentru că este superficială și trecătoare".

*

* *

Asta nu e adevărat. Toate ființele de sub soare, de la păsări până la munți, de la flori până la râuri, reflectă miracolul creației.

Dacă nu îi vom lăsa pe alții să definească cine suntem, atunci încetul cu încetul vom fi în stare să facem să strălucească soarele care se află în sufletul nostru.

Iubirea trece prin preajmă și spune: „Nu te văzusem până azi".

Iar sufletul nostru răspunde: „Fii mai atentă, pentru că sunt aici. A trebuit ca o briză să scuture praful de pe ochii tăi, dar, acum că m-ai recunoscut, nu mă părăsi iar, de vreme ce toți jinduiesc după frumusețe".

Frumos nu înseamnă la fel, ci deosebit. Nu ne putem închipui o girafă fără gâtul ei lung sau un cactus fără țepi. Piscurile mereu altfel ale munților ce ne înconjoară îi fac impunători. Dacă mâna omului ar încerca să le dea tuturor aceeași formă, nu ar mai trezi respect.

Ceea ce pare imperfect este tocmai ce ne surprinde și ne atrage.

Când privim un cedru, nu ne spunem: „Ramurile lui ar trebui să aibă toate aceeași grosime". Ne spunem: „E puternic".

Când vedem un șarpe, nu spunem niciodată: „Se târăște pe jos, în timp ce eu umblu cu capul ridicat". Gândim: „Deși e mic, are

pielea colorată, se mișcă elegant și e mai puternic decât mine“.

Când cămila străbate deșertul și ne duce acolo unde vrem să ajungem, nu ne spunem niciodată: „Are cocoașă și dinți urâți“. Gândim: „E demnă de dragostea mea pentru loialitate și ajutor. Fără ea nu aș putea niciodată să cunosc lumea“.

Un apus de soare e întotdeauna mai frumos când cerul este acoperit de nori neregulați, pentru că numai așa poate crepusculul să reflecte nenumăratele culori din care sunt alcătuite visurile și versurile poetului.

Vai de cei care gândesc: „Nu sunt frumos, pentru că Iubirea nu a bătut la ușa mea“. De fapt, Iubirea a bătut – dar ei nu au deschis, fiindcă nu erau pregătiți s-o primească.

Încercau să se gătească, când de fapt erau deja gata.

Încercau să-i imite pe ceilalți, când Iubirea căuta ceva fără pereche.

Încercau să reflecte ce venea de afară și au uitat de Lumina mai puternică ce venea din interior.

Și un băiat care trebuia să plece în noaptea aceea a spus:
„N-am știut niciodată încotro să mă îndrept“.

Și el a răspuns:

Precum soarele, viața își răspândește lumina pretutindeni.

Și, când ne naștem, vrem totul în același timp, fără să stăpânim energia care ne este dată.

Dar, dacă avem nevoie de foc, trebuie să facem în așa fel ca razele soarelui să se îndrepte toate în același loc.

Iar marea taină pe care Energia Divină a dezvăluit-o lumii a fost focul. Nu numai cel în stare să încălzească, ci cel care transformă grâul în pâine.

Și vine clipa când avem nevoie să concentrăm acel foc interior pentru ca viața noastră să aibă un rost.

Atunci întrebăm cerurile: „Oare care e rostul?“

Unii alungă imediat întrebarea: ea zgândăre, nu te lasă să dormi, și nu ai un răspuns la îndemână. Aceștia sunt cei care mai târziu vor ajunge să trăiască ziua de mâine la fel ca ziua de ieri.

Și, când va veni Nedorita de Oameni, vor spune: „Viața mea a fost scurtă, mi-am irosit binecuvântarea".

Alții acceptă întrebarea. Dar, neștiind să răspundă, încep să citească ce au scris cei care au înfruntat-o deja. Și deodată găsesc un răspuns pe care îl cred bun.

Când se întâmplă așa, se transformă în sclavii acelui răspuns. Creează legi care să-i silească pe toți să accepte ceea ce cred ei că este rațiunea de a fi a existenței. Construiesc temple ca să o justifice și tribunale pentru cei care nu sunt de acord cu ce consideră ei că este adevărul absolut.

În sfârșit, mai sunt și cei care înțeleg că întrebarea este o capcană: ea nu are răspuns.

În loc să piardă timp cu capcana, se hotărăsc să acționeze. Se întorc spre copilărie, caută acolo ce îi umplea de entuziasm și – în ciuda sfaturilor celor mai în vârstă – își dedică viața acelui lucru.

Pentru că în Entuziasm rezidă Focul Sacru.

Treptat, descoperă că faptele lor sunt legate de o intenție misterioasă, dincolo de cunoașterea omenească. Și își pleacă fruntea în fața misterului și se roagă să nu se abată de la un drum pe care nu îl cunosc, dar pe care îl parcurg din cauza flăcării ce le mistuie inimile.

Folosesc intuiția când le este la îndemână și folosesc disciplina când intuiția nu se face simțită.

Par nebuni. Uneori se poartă ca niște nebuni. Dar nu sunt nebuni. Au descoperit adevărata Iubire și puterea Voinței.

Și numai Iubirea și Voința le dezvăluie ținta și drumul pe care trebuie să îl urmeze.

Voința e limpede ca cleștarul, Iubirea e pură și pașii ei sunt siguri. În clipele de îndoială, în clipele de tristețe, nu uită niciodată: „Sunt o unealtă. Îngăduie-mi să fiu o unealtă care să poată împlini Voința Ta".

Calea este aleasă, și poate că vor înțelege ținta abia când se vor afla în fața Nedoritei de Oameni. În asta stă frumusețea celui care merge înainte având drept singură călăuză

Entuziasmul și respectând misterul vieții: drumul său e frumos și povara, ușoară.

Ținta poate fi mare sau mică, să se afle foarte departe sau aproape de casă, dar el merge în căutarea ei cu respect și cu onoare. Știe ce înseamnă fiecare pas și cât efort, pregătire, intuiție a cerut.

Cel care merge înainte are gândurile ațintite nu numai asupra țelului de atins, ci și asupra a tot ce se întâmplă în jur. Adeseori este silit să se oprească fiindcă nu mai are putere.

Atunci apare Iubirea și spune : „Crezi că te îndrepți spre un punct, însă acest punct există numai pentru că îl iubești. Odihnește-te puțin, dar, de îndată ce vei putea, ridică-te și mergi înainte. Pentru că imediat ce va afla că vii spre el, va alerga și el în întâmpinarea ta“.

*

* *

Atât cel care uită întrebarea, cât și cel care îi răspunde și cel care înțelege că acțiunea singurul mod de a o înfrunta o să întâlnească

aceleași obstacole și se vor bucura de aceleași lucruri.

Dar numai cine primește cu umilință și curaj planul de nepătruns al lui Dumnezeu știe că se află pe drumul cel bun.

Și o femeie deja în vârstă și care nu întâlnise niciodată un bărbat cu care să se mărite a spus:
„Dragostea nu a vrut niciodată să stea de vorbă cu mine“.

Și el a răspuns:

Ca să auzim cuvintele Iubirii, trebuie să o lăsăm să se apropie.

Dar, când ea ajunge lângă noi, ne temem de ce are să ne spună. Pentru că Iubirea este liberă, iar vocea ei nu ascultă de voința sau de sforțarea noastră.

Toți cei care iubesc știu asta, dar nu se pot stăpâni. Cred că pot să o cucerească prin supunere, putere, frumusețe, avere, lacrimi și zâmbete.

Însă adevărata Dragoste e cea care cucerește și niciodată nu se lasă cucerită.

Dragostea schimbă, dragostea tămăduiește. Dar, uneori, întinde capcane și sfârșește prin a nimici pe cel care s-a încumetat să i se dăruiască pe deplin. Cum de este cu putință ca forța care mișcă lumea și ține stelele la

locul lor pe cer să fie atât de bună și atât de primejdioasă în același timp?

Ne-am obișnuit să credem că ceea ce dăm este pe potriva a ceea ce primim. Dar cei care iubesc sperând să fie iubiți la rândul lor își pierd timpul.

Iubirea este un act de credință, nu un troc.

Contradicțiile o fac să crească. Conflictele îi îngăduie să rămână lângă noi.

Viața e prea scurtă ca să ascundem în inimă cuvintele însemnate.

Ca, de pildă, „Te iubesc".

Dar nu aștepta întotdeauna să auzi aceleași cuvinte în schimb. Iubim pentru că avem nevoie să iubim. Fără asta, viața își pierde orice noimă, iar soarele încetează să mai strălucească.

Un trandafir visează să atragă albinele, dar nu apare nici una. Soarele întreabă:

„Nu te-ai săturat să aștepți?"

„Ba da, răspunde trandafirul. Dar, dacă-mi închid petalele, mă ofilesc."

Deci, chiar dacă ea nu se arată, continuăm să o așteptăm. În clipele când singurătatea

pare să strivească totul, singura cale e să continuăm să iubim.

*

* *

Cel mai mare țel al vieții e să iubim. Restul e tăcere.

Trebuie să iubim. Chiar dacă asta ne-ar duce spre tărâmul unde lacurile sunt alcătuite din lacrimi. O, ce loc tainic și misterios, tărâmul lacrimilor!

Lacrimile vorbesc de la sine. Iar când socotim că am plâns deja toate lacrimile din noi, ele încă mai țâșnesc. Iar când credem că viața noastră va fi doar un drum lung spre Valea Durerii, lacrimile seacă dintr-odată.

Pentru că am reușit să rămânem cu inima deschisă, în pofida suferinței.

Pentru că am descoperit că cel care a plecat nu a luat cu sine soarele și nu a lăsat în loc bezna. Doar a plecat – și fiecare rămas-bun poartă ascunsă în el o speranță.

E mai bine să fi iubit și să fi pierdut iubirea decât să nu fi iubit niciodată.

*

* *

Singura și adevărata noastră alegere este să ne cufundăm în misterul acestei forțe nestăpânite. Putem să spunem „Am suferit deja destul și știu că asta nu va dura" și să alungăm Dragostea de pe pragul ușii noastre, dar, dacă vom face asta, vom fi morți toată viața.

Fiindcă natura este manifestarea Iubirii lui Dumnezeu. Orice am face, ea încă mai continuă să ne iubească. Să respectăm deci și să înțelegem ce ne învață natura.

Iubim pentru că Dragostea ne eliberează. Și începem să rostim cuvintele pe care nu îndrăzneam să le șoptim nici în sinea noastră.

Luăm hotărârea pe care o lăsam pentru mai târziu.

Învățăm să spunem „nu" fără să mai credem că acest cuvânt e blestemat.

Învățăm să spunem „da" fără să ne temem de urmări.

Uităm tot ce am fost învățați cu privire la dragoste, pentru că fiecare întâlnire este altfel și aduce cu sine propriile ei agonii și extazuri.

Cântăm mai tare când ființa iubită este departe și șoptim poeme când ea este aproape.

Chiar dacă nu ascultă ori nu dă importanță strigătelor și șoaptelor noastre.

Nu ne închidem ochii spre Univers și nu ne plângem: „E întuneric". Ținem ochii larg deschiși, știind că lumina ne poate îndemna să facem lucruri la care nu ne-am fi gândit. Asta face parte din dragoste.

Inima noastră este deschisă pentru dragoste și o dăruim fără teamă, pentru că nu mai avem nimic de pierdut.

Atunci descoperim, întorcându-ne acasă, că cineva ne aștepta deja acolo, căutând ce căutam și noi și trăind aceleași temeri și neliniști.

Pentru că dragostea e ca apa care se preface în nor: este înălțată la ceruri și poate să vadă totul de departe – știind că într-o zi va trebui să se întoarcă pe pământ.

Pentru că ea e ca norul care se preface în ploaie: este atrasă de pământ și face câmpul roditor.

Dragostea este doar un cuvânt, până în clipa când hotărâm că ne stăpânește cu toate puterile ei.

Dragostea este doar un cuvânt, până ce vine cineva ca să-i dea înțeles.

Nu renunța. De obicei ultima cheie din mănunchi este cea care deschide ușa.

Dar un tânăr s-a împotrivit:
„Vorbele tale sunt frumoase, dar de fapt nu avem niciodată de ales. Soarta noastră e pecetluită de viață și de locul unde ne-am născut“.
Un bătrân a adăugat:
„Eu nu mă mai pot întoarce înapoi să recuperez clipele pierdute“.

Și el a răspuns:

Ce o să spun acum poate să nu fie de nici un folos în ajunul unei invazii. Chiar și așa, scrieți și păstrați cuvintele mele, pentru ca într-o zi să poată ști toți cum trăiam noi la Ierusalim.

*

* *

După ce a chibzuit puțin, Coptul a continuat:

Nimeni nu se poate întoarce înapoi, dar toți putem să mergem înainte.

Iar mâine, când soarele va răsări, ajunge să-ți spui în sinea ta:

Am să privesc ziua asta ca și cum ar fi prima din viața mea.

Să-i văd pe cei dragi cu surprindere și uimire – bucuros să descopăr că sunt lângă mine,

împărtășind în tăcere ceva numit iubire, despre care se vorbește mult, dar e puțin înțeleasă.

Mă voi alătura celei dintâi caravane care se va ivi în zare, fără să întreb încotro se îndreaptă. Și voi înceta să o mai urmez când voi vedea ceva demn de luat în seamă.

Voi trece pe lângă un cerșetor care îmi va cere de pomană. Poate o să-i dau, poate o să socotesc că va cheltui totul pe băutură și voi merge mai departe – auzindu-i ocările și înțelegând că acesta e felul lui de a-mi vorbi.

Voi trece pe lângă cineva care încearcă să distrugă un pod. Poate o să caut să-l împiedic, poate o să înțeleg că face asta pentru că nu are pe nimeni care să-l aștepte în partea cealaltă, și dorește astfel să scape de propria-i singurătate.

Voi privi totul și pe toți ca și cum ar fi pentru prima oară – mai cu seamă lucrurile mici, cu care m-am obișnuit, uitând de vraja care le înconjoară. Dunele deșertului, de pildă, care se mișcă cu o forță pe care nu o înțeleg, fiindcă nu reușesc să zăresc vântul.

Pergamentul pe care îl port mereu asupra mea îmi va servi nu ca să notez lucruri pe care nu trebuie să le uit, ci ca să scriu un

poem. Chiar dacă n-am mai făcut asta niciodată și chiar dacă nu am s-o mai fac, voi ști că am avut curajul să-mi pun sentimentele în cuvinte.

Când voi ajunge în vreun cătun pe care îl cunosc deja, voi intra pe alt drum decât de obicei. Voi zâmbi, iar localnicii vor spune: „E nebun, pentru că războiul și prăpădul au făcut ca pământul să nu mai rodească".

Dar eu voi continua să zâmbesc, fiindcă îmi place că mă cred nebun. Zâmbetul este felul meu de a spune: „Pot să-mi nimicească trupul, dar nu-mi pot distruge sufletul".

Diseară, înainte de a pleca, am să mă întorc spre mormanul de lucruri pe care nu am avut niciodată răbdare să le pun la locul lor. Și voi sfârși prin a descoperi că acolo se află o parte din istoria mea. Toate scrisorile, toate notițele, toate peticele de hârtie vor căpăta o viață proprie și vor avea de povestit întâmplări ciudate – din trecut și din viitor. Atâtea lucruri pe lume, atâtea drumuri parcurse, atâtea intrări și plecări în viața mea.

Am să îmbrac cămașa pe care o port mereu și, pentru prima oară, am să fiu atent la felul cum este cusută. Am să-mi închipui mâinile care au țesut bumbacul și râul unde

s-au născut fibrele plantei. Am să înțeleg că toate lucrurile acestea, deși nevăzute, fac parte din istoria cămășii mele.

Și chiar lucrurile cu care m-am deprins – ca încălțările care au ajuns o prelungire a picioarelor mele după atâta purtat – vor fi investite cu misterul descoperirii. Merg în direcția viitorului, iar zgârieturile care au rămas pe sandale de fiecare dată când m-am împiedicat în trecut mă vor ajuta să înaintez.

Fie ca tot ce va atinge mâna mea, tot ce vor vedea ochii mei și tot ce va gusta gura mea să fie diferit, chiar dacă rămâne la fel. Astfel, toate acestea vor înceta să fie natură moartă; în schimb, vor începe să mă lămurească de ce sunt cu mine de atâta timp – și îmi vor dezvălui miracolul reîntâlnirii cu emoțiile tocite înainte prin rutină.

Voi gusta ceaiul din care nu am băut niciodată pentru că mi se spusese că nu e bun. Voi trece pe o stradă pe unde nu am călcat niciodată pentru că mi se spusese că nu are nimic de arătat. Și voi descoperi că îmi doresc să mă întorc acolo.

Vreau să privesc pentru prima oară soarele, dacă mâine va fi cer senin.

Vreau să urmăresc încotro se îndreaptă norii, dacă cerul va fi acoperit. Întotdeauna mi se pare că nu am timp de așa ceva sau nu îi dau importanță. Ei bine, mâine mă voi uita la drumul norilor sau la razele soarelui și la umbrele cărora le dau naștere acestea.

Deasupra mea există un cer despre care omenirea întreagă, de-a lungul a mii de ani, a țesut o pânză de explicații.

Ei bine, voi uita tot ce am învățat despre stele, iar ele se vor transforma din nou în îngeri, sau în copii, sau în ceva în care voi dori să cred în acea clipă.

Timpul și viața mi-au dat multe explicații logice pentru tot, dar sufletul meu se hrănește cu mistere. Am nevoie de mister, am nevoie să văd în tunet vocea unui zeu înfuriat, chiar dacă mulți de aici ar considera asta o erezie.

Vreau să-mi umplu iar viața cu fantezie, fiindcă un zeu înfuriat este mult mai ciudat, mai înspăimântător și mai interesant decât un fenomen care poate fi explicat de înțelepți.

Pentru prima oară voi zâmbi fără vină, fiindcă bucuria nu este păcat.

Pentru prima oară mă voi feri de tot ce mă face să sufăr, pentru că suferința nu este virtute.

Nu mă voi plânge de viață, spunând: totul e la fel, nu pot să fac nimic pentru o schimbare. Fiindcă trăiesc ziua asta ca și cum ar fi prima și voi descoperi de-a lungul ei lucruri despre care nu am știut niciodată că se aflau acolo.

Chiar dacă am trecut prin aceleași locuri de nenumărate ori și am spus „Bună ziua" acelorași oameni, astăzi acest „Bună ziua" al meu va fi altfel. Nu vor fi cuvinte de om învățat, ci un fel de a-i binecuvânta pe ceilalți, dorindu-mi ca toți să înțeleagă însemnătatea faptului că sunt în viață – chiar și atunci când nenorocirea ne dă târcoale.

Voi asculta cuvintele cântecului pe care menestrelul îl cântă pe stradă, chiar dacă oamenii nu îl aud fiindcă au sufletul înnebunit de spaimă. Cântecul spune: „Iubirea domnește, dar nimeni nu știe unde îi este tronul / iar ca să-i cunosc lăcașul tainic, mai întâi trebuie să îi devin supus".

Și voi avea curajul să deschid ușa sanctuarului care duce la sufletul meu.

Să mă privesc pe mine însumi ca și cum ar fi prima oară când sunt în legătură cu trupul și cu sufletul meu.

Să fiu în stare să mă privesc așa cum sunt. Un om care umblă, care simte, care vorbește cu oricine, dar care – cu toate lipsurile lui – are curaj.

Să mă mir singur de gesturile mele cele mai simple, cum ar fi faptul că stau de vorbă cu un necunoscut. De emoțiile mele cele mai firești, nisipul atingându-mi obrazul când suflă vântul dinspre Bagdad. De clipele cele mai tandre, ca aceea când îmi privesc soția care doarme lângă mine și mă întreb ce o fi visând.

Și, dacă voi fi singur în pat, mă voi apropia de fereastră, voi privi cerul și voi ști că singurătatea este o minciună – Universul îmi stă alături.

Atunci voi fi trăit fiecare oră din zi cu o necontenită uimire față de mine însumi. Față de acest Eu care nu a fost creat nici de tatăl meu, nici de mama mea, nici de școala mea, ci de tot ce am trăit până astăzi, de tot ce am uitat dintr-odată, iar acum redescopăr.

Și, chiar dacă aceasta ar fi ultima mea zi pe Pământ, mă voi bucura de ea atât cât este cu putință, pentru că o voi trăi cu inocența unui copil, ca și cum aș face totul pentru prima oară.

Și soția unui negustor s-a rugat:
„Vorbește-ne despre sex“.

Și el a răspuns:

Bărbații și femeile vorbesc despre ea cu feroală pentru că au făcut dintr-un gest sacru un act păcătos.

Asta e lumea în care trăim. Și să nesocotești realitatea e primejdios. Dar neascultarea poate să fie o virtute când știm să o folosim.

Dacă numai trupurile se unesc, nu există sex – doar plăcere. Sexul merge mult dincolo de plăcere.

În el se îmbină relaxarea și încordarea, durerea și bucuria, sfiala și curajul de a depăși limitele.

Cum să împaci atâtea stări care se bat cap în cap? Nu e altă cale decât prin dăruire.

Pentru că actul dăruirii înseamnă „Am încredere în tine".

Nu ajunge să ne închipuim tot ce s-ar putea întâmpla dacă ne-am uni nu doar trupurile, ci și sufletele.

Să ne cufundăm împreună, așadar, pe primejdiosul drum al dăruirii. Deși primejdios, este singurul drum.

Chiar dacă asta ar aduce mari schimbări în lumea noastră, nu avem nimic de pierdut – deoarece câștigăm iubirea completă, deschidem ușa care unește trupul cu spiritul.

Să uităm ce am fost învățați: că este nobil să dai și umilitor să primești.

Fiindcă, pentru cea mai mare parte a oamenilor, generozitatea constă doar din a da. Dar și a primi este un act de iubire. Să îl lași pe celălalt să te facă fericit – asta îl va face și pe el fericit.

*

* *

În actul sexual, când suntem generoși și ne gândim doar la celălalt, plăcerea noastră poate păli, sau chiar să dispară.

Când suntem în stare să dăm și să primim în aceeași măsură, trupul rămâne încordat precum coarda unui arc, dar mintea se relaxează, ca săgeata gata să fie lansată. Creierul

nu mai dirijează nimic; instinctul este singurul ghid.

Trupul și sufletul se întâlnesc, iar Energia Divină se răspândește. Nu numai în acele părți ale trupului care slujesc actului. Fiecare fir de păr, fiecare por emană o lumină de culoare diferită, ca și cum două râuri s-ar transforma într-unul singur, mai puternic și mai frumos.

Tot ce e spiritual se manifestă într-o formă vizibilă, tot ce e vizibil se transformă în energie spirituală.

Totul este permis, dacă totul a fost acceptat.

Câteodată iubirea obosește să fie blândă. Să o lăsăm atunci să se arate în toată splendoarea ei, arzând ca soarele și mistuind păduri cu suflarea sa.

Dacă unul din îndrăgostiți se dăruiește cu totul, celălalt va face același lucru – de vreme ce rușinea s-a transformat în curiozitate. Iar curiozitatea ne îndeamnă să explorăm tot ce încă nu cunoșteam din noi înșine.

Priviți sexul ca pe o ofrandă. Un ritual. Ca orice ritual, este încununat de extaz – dar nu acesta e singurul țel. Cel mai important e că am mers alături de celălalt pe drumul

care ne-a dus într-un tărâm necunoscut, unde găsim aur, tămâie și mirt.

Dă-i sacrului sensul sacrului. Și, dacă te încearcă îndoiala, să-ți amintești întotdeauna: nu suntem singuri în aceste clipe – și celălalt simte același lucru.

Deschide fără teamă sipetul tainic al fantasmelor. Curajul unuia va îmboldi îndrăzneala celuilalt.

Iar adevărații îndrăgostiți vor putea să pătrundă în grădina frumuseții fără teama de a fi judecați. Nu vor mai fi două trupuri și două suflete care se întâlnesc, ci un singur izvor din care țâșnește adevărata apă a vieții.

Stelele le vor contempla trupurile goale, iar ei nu se vor rușina. Păsările vor zbura prin apropiere, iar îndrăgostiții vor imita fâlfâitul aripilor. Animalele sălbatice se vor apropia cu grijă, pentru că mai sălbatic e ceea ce văd. Și vor pleca fruntea în semn de respect și supunere.

Iar timpul va înceta să mai existe. Pentru că pe tărâmul plăcerii care se naște din iubire adevărată totul este nesfârșit.

Atunci un ostaș care se pregătea să moară a doua zi, dar se hotărâse totuși să vină să audă ce avea de spus Coptul, a zis: „Am fost despărțiți când voiam să fim uniți. Orașele din calea invadatorilor au sfârșit prin a suferi fără vină. Ce vor trebui să le spună fiilor lor supraviețuitorii?“

Și el a răspuns:

Ne-am născut singuri și murim singuri. Dar, cât timp suntem pe lumea asta, trebuie să acceptăm și să slăvim actul nostru de credință în alte persoane.

Comunitatea înseamnă viață: de la ea ne vine puterea de a supraviețui. Așa era când locuiam în peșteri, la fel este și astăzi.

Respectă-i pe cei care au crescut și au învățat împreună cu tine. Respectă-i pe cei care te-au învățat. Când va veni ziua, spune la rândul tău poveștile lor și du-le mai departe – astfel comunitatea poate dăinui iar tradițiile vor rămâne aceleași.

Cine nu împărtășește cu ceilalți bucuriile și clipele de descurajare nu își va cunoaște niciodată propriile virtuți și neajunsuri.

*

* *

Între timp, fii întotdeauna atent la primejdia care pândește comunitatea: oamenii tind să se poarte la fel. Au drept model propriile lor limitări – și sunt plini de prejudecăți și temeri.

E un preț foarte mare de plătit, deoarece ca să fii acceptat de toți va trebui să le fii tuturor pe plac.

Iar asta nu e o dovadă de dragoste față de comunitate. E o dovadă de lipsă de dragoste față de tine însuți.

Nu este iubit și respectat decât cel care se iubește și se respectă. Nu căuta niciodată să le placi tuturor, căci pierde respectul tuturor.

Caută-ți aliații și prietenii printre cei care sunt siguri pe ei și siguri de ce fac.

Nu spun: caută-i pe cei care gândesc ca tine. Spun: caută-i pe cei care gândesc altfel și pe care nu vei reuși niciodată să-i convingi că ai dreptate.

Fiindcă prietenia e una dintre numeroasele fețe ale Iubirii, iar Iubirea nu se lasă înrâurită

de opinii: ea îl acceptă pe celălalt, și fiecare crește în felul său.

Prietenia e un act de credință în altă ființă omenească, și nu un act de renunțare.

Nu căuta să fii iubit cu orice preț, pentru că Iubirea nu are preț. Prietenii tăi nu sunt cei care atrag privirea tuturor, care se minunează și spun: „Nu e nimeni mai bun, mai generos, mai plin de virtuți în tot Ierusalimul".

Sunt cei care nu pot sta să aștepte să vadă ca să se hotărască după aceea care e cea mai bună atitudine de luat: decid pe măsură ce acționează, chiar dacă știu că asta poate să fie foarte riscant.

Sunt oameni liberi să schimbe direcția când viața o cere. Deștelenesc drumuri noi, își povestesc aventurile și, prin asta, îmbogățesc orașul și satul.

Dacă au luat-o pe un drum periculos și greșit, nu îți vor spune niciodată: „Să nu faci asta".

Vor spune doar: „Am luat-o pe un drum periculos și greșit".

Deoarece îți prețuiesc libertatea, la fel cum tu o prețuiești pe a lor.

Ferește-te cu orice preț de cei care sunt lângă tine în clipele de tristețe, spunându-ți vorbe de consolare. Pentru că ei de fapt își spun în sinea lor: „Eu sunt mai puternic. Eu sunt mai înțelept. Eu nu aș fi făcut pasul ăsta".

Și rămâi lângă cei care sunt alături de tine în orele de bucurie. Deoarece în sufletele acestora nu există gelozie sau invidie, ci doar fericirea de a te vedea fericit.

Ferește-te de cei care se cred mai puternici. Pentru că de fapt își ascund propria slăbiciune.

Alătură-te celor care nu se tem că sunt vulnerabili. Pentru că aceștia au încredere în ei, știu că toți se împiedică din când în când și nu privesc asta ca pe un semn de slăbiciune, ci de omenie.

Ferește-te de cei care vorbesc mult înainte să acționeze, de cei care nu au făcut niciodată un pas fără să aibă siguranța că sunt respectați pentru asta.

Alătură-te celor care nu ți-au spus niciodată când ai greșit: „Eu aș fi făcut altfel". Pentru că, dacă nu au făcut ca tine, nu au căderea să te judece.

Ferește-te de cei care caută prieteni ca să-și poată păstra rangul sau ca să deschidă uși de care niciodată nu au reușit să se apropie.

Alătură-te celor care se străduiesc să deschidă doar ușa inimii. Și care niciodată nu îți vor invada sufletul în pofida ta, și niciodată nu vor folosi ușa deschisă ca să lanseze o săgeată ucigașă.

Prietenia are virtuțile unui râu: ocolește stânci, se adaptează la văi și munți, uneori se transformă în lac până ce adâncitura se umple și își poate urma cursul.

Pentru că, la fel cum râul nu uită că ținta sa e marea, prietenia nu uită că singura sa rațiune de a fi este să-și dovedească iubirea față de ceilalți.

Ferește-te de cei care spun: „Gata, trebuie să mă opresc aici". Deoarece ei nu înțeleg că nici viața și nici moartea nu au sfârșit; sunt doar etape ale veșniciei.

Alătură-te celor care spun: „Chiar dacă totul e bine, trebuie să mergem mai departe". Pentru că ei știu că întotdeauna trebuie să mergi dincolo de orizonturile cunoscute.

Ferește-te de cei care se strâng ca să discute cu seriozitate și pretenții hotărârile pe

care trebuie să le ia comunitatea. Aceștia se pricep la treburile politice, strălucesc în fața celorlalți și caută să-și arate înțelepciunea. Dar nu înțeleg că nu poți controla nici măcar căderea unui singur fir de păr. Chiar dacă disciplina e importantă, ea trebuie să-și lase ușile și ferestrele deschise intuiției și lucrurilor neașteptate.

Alătură-te celor care cântă, povestesc, se bucură de viață și au bucurie în ochi. Pentru că bucuria e molipsitoare și reușește întotdeauna să descopere o ieșire acolo unde logica nu a găsit decât o explicație pentru o greșeală.

Alătură-te celor care lasă ca lumina Iubirii să strălucească fără opreliști, fără mustrări, fără răsplată, fără să fie vreodată întunecată de teama de a nu fi înțeleasă.

Oricum te-ai simți, scoală-te în fiecare dimineață și pregătește-te să-ți răspândești lumina.

Cei care nu sunt orbi îi vor vedea strălucirea și vor fi fermecați de ea.

Și o fată care doar rareori ieșea din casă, pentru că își închipuia că nimeni nu are ochi pentru ea, a spus:
„Învață-ne eleganța“.
Întrega piață a murmurat: cum să pui o asemenea întrebare în ajunul năvălirii cruciaților, când sângele va curge pe toate străzile orașului? Dar Coptul a surâs – și zâmbetul lui nu era de batjocură, ci de respect pentru curajul fetei.

Și el a răspuns:

Eleganța este de obicei confundată cu superficialitatea și aparența. Nimic mai greșit. Unele vorbe sunt elegante, altele reușesc să rănească și să distrugă, dar toate sunt scrise cu aceleași litere. Florile sunt elegante, deși stau ascunse printre ierburile câmpului. Gazela care aleargă e elegantă, chiar dacă fuge de leu.

Și până și în pasiunile cele mai aprige eleganța nu le îngăduie adevăratelor legături care unesc două persoane să se rupă.

Eleganța nu stă în hainele pe care le purtăm, ci în felul în care le purtăm.

Ea nu stă în felul cum înșfăcăm spada, ci în dialogul care poate opri un război.

*

* *

Eleganța apare când tot ce e de prisos este dat la o parte și putem să descoperim simplitatea și concentrarea: postura este cu atât mai frumoasă cu cât e mai simplă și mai sobră.

Și ce este simplitatea? E întâlnirea cu adevăratele valori ale vieții.

Zăpada e frumoasă pentru că are o singură culoare.

Marea e frumoasă pentru că pare o suprafață plană.

Deșertul e frumos fiindcă pare doar un câmp de nisip și stânci.

Dar, când ne apropiem de fiecare dintre ele, descoperim cât sunt de profunde, de integre, și le recunoaștem virtuțile.

Lucrurile cele mai simple din viață sunt și cele mai deosebite. Lasă-le să se manifeste.

Luați seama la crinii câmpului: nu se ostenesc, nici nu torc. Și nici Solomon, în toată mărirea lui, nu s-a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

Cu cât inima se apropie mai mult de simplitate, cu atât mai mult poate să iubească

fără restricții și fără teamă. Cu cât iubește mai fără teamă, cu atât mai mult poate să-și demonstreze eleganța prin fiecare gest.

Eleganța nu este o chestiune de gust. Fiecare cultură are felul ei de a vedea frumusețea, care de multe ori este diferit de al nostru.

Dar toate triburile, toate popoarele au valori care dovedesc eleganță: ospitalitatea, respectul, delicatețea gesturilor.

Aroganța atrage ură și invidie. Eleganța trezește respect și Iubire.

Aroganța ne face să ne umilim semenii. Eleganța ne învață să umblăm prin lumină.

Aroganța complică vorbele, deoarece crede că inteligența se adresează doar puținilor aleși. Eleganța transformă gândurile complexe în ceva ce poate fi înțeles de către toți.

Orice om pășește cu eleganță și răspândește lumină în jurul său când parcurge drumul pe care și l-a ales.

Pașii săi sunt siguri, privirea e ageră, mișcarea e frumoasă. Și nici în momentele cele mai dificile dușmanii săi nu reușesc să vadă la el semne de slăbiciune, fiindcă eleganța îl ocrotește.

Eleganța este acceptată și admirată deoarece nu face nici un efort pentru asta.

Iubirea e singura care dă formă la ceea ce nici nu îndrăzneam să visăm.

Și eleganța e singura care îi îngăduie acestei forme să se manifeste.

Și un bărbat care se trezea mereu devreme ca să-și ducă turmele la păscut în jurul orașului a spus:
„Grecul a învățat ca să spună lucruri frumoase, în timp ce noi trebuia să ne întreținem familiile“.

Și el a răspuns:

Poeții spun cuvinte frumoase. Și într-o zi cineva va scrie:

Am dormit și am găsit că viața era doar Bucurie.

M-am trezit și am descoperit că viața era Datorie.

Mi-am făcut Datoria și am descoperit că viața era Bucurie.

Munca este manifestarea Iubirii care unește ființele omenești. Prin ea, descoperim că nu suntem în stare să trăim fără celălalt și că și celălalt are nevoie de noi.

Sunt două feluri de muncă.

Primul e cel de nevoie, pentru câștigarea pâinii cea de toate zilele. În acest caz, oamenii doar își vând timpul, fără să înțeleagă că nu îl vor putea răscumpăra înapoi.

Își petrec toată viața visând la ziua când își vor îngădui în fine să se odihnească. Când

vine ziua asta, sunt deja prea bătrâni ca să se mai poată bucura de ce le oferă viața.

Acești oameni nu se simt răspunzători de faptele lor. Spun: „Nu am de ales".

Dar mai este și al doilea fel de muncă.

Cel pe care oamenii îl acceptă tot ca să-și câștige pâinea de fiecare zi, dar în care caută să umple fiecare minut cu devotament și iubire pentru ceilalți.

Această muncă o numim Ofrandă. Pentru că dacă doi oameni pregătesc aceeași mâncare cu aceleași ingrediente, iar unul dintre ei pune Iubire în ce face, câtă vreme celălalt caută doar să se hrănească, rezultatul va fi complet diferit, deși iubirea nu poate fi văzută, nici pusă într-o balanță.

Cel care face Ofranda e întotdeauna răsplătit. Cu cât își împarte mai mult afecțiunea, cu atât afecțiunea lui sporește.

Când Energia Divină a pus Universul în mișcare, toate astrele și stelele, toate mările și pădurile, toate văile și toți munții au putut să ia parte la Creație. Și același lucru s-a întâmplat cu toți oamenii.

Unii au spus: „Cu sudoarea frunții mele voi uda câmpul, și acesta va fi felul meu de a-l lăuda pe Creator".

Dar a venit diavolul și le-a șoptit cu vocea mieroasă: „Va trebui să cari stânca asta până în vârful muntelui în fiecare zi și, când vei ajunge sus, ea se va rostogoli din nou până jos“.

Iar toți cei care credeau în diavol au spus: „Viața nu are nici o noimă, e repetarea aceleiași sarcini“.

Iar cei care nu credeau în diavol au răspuns: „Atunci am să încep să iubesc piatra pe care trebuie să o car până în vârful muntelui. Astfel, fiecare clipă lângă ea va fi o clipă petrecută lângă ceea ce iubesc“.

Ofranda este rugăciunea fără cuvinte. Și, ca orice rugăciune, ea cere disciplină – dar disciplina nu este sclavie, ci alegere.

Nu folosește la nimic să spui:„Soarta a fost nedreaptă cu mine. În timp ce unii parcurg drumul visului, eu stau aici muncind și câștigându-mi pâinea“.

Soarta nu este nedreaptă cu nimeni. Toți suntem liberi să iubim sau să urâm ce facem.

Când iubim, găsim în treburile noastre zilnice aceeași bucurie ca și cei care au plecat într-o zi în căutarea visurilor lor.

Nimeni nu poate să cunoască însemnătatea și măreția a ceea ce face. În asta constă frumusețea Ofrandei: ea este misiunea care ne-a fost încredințată, iar noi trebuie să ne încredem în ea.

Cel care lucrează pământul poate să sădească, dar nu-i poate spune soarelui: „Strălucește mai tare în dimineața asta". Nu le poate spune norilor: „Aduceți ploaia în după-amiaza asta". El trebuie să facă ce are de făcut, să-și are ogorul, să semene și să capete darul răbdării.

Va trăi clipe de disperare, când își va vedea recolta pierdută și va crede că toată munca sa a fost zadarnică. Și cel care a plecat în căutarea visurilor sale trece prin momente când se căiește de alegerea sa și nu-și dorește decât să se întoarcă și să găsească o muncă de pe urma căreia să-și ducă zilele.

Dar a doua zi inima fiecărui lucrător sau a fiecărui aventurier se va umple de entuziasm și încredere. Amândoi vor vedea roadele Ofrandei și se vor bucura de ele.

Deoarece amândoi cântă același cântec: cântecul bucuriei față de sarcina care le-a fost încredințată.

Poetul ar muri de foame dacă nu ar fi păstorul. Păstorul ar muri de tristețe dacă nu ar putea cânta versurile poetului.

Prin Ofrandă, le îngădui celorlalți să te iubească.

Și înveți să-i iubești pe ceilalți prin ceea ce îți dăruiesc.

Iar același bărbat care întrebase despre muncă a stăruit:
„De ce unii oameni reușesc mai bine decât alții?“

Și el a răspuns:

Reușita nu vine din recunoașterea celorlalți. Ea e rodul a ceea ce ai sădit cu iubire.

Când vine ora culesului, poți să-ți spui în sinea ta: „Am reușit".

Ai reușit să câștigi respect față de munca ta, pentru că nu ai muncit numai ca să supraviețuiești, ci și ca să-ți dovedești iubirea față de ceilalți.

Ai reușit să isprăvești ce ai început, deși nu prevăzuseși capcanele de pe drum. Iar când entuziasmul a slăbit din cauza greutăților, ți-ai însușit disciplina. Iar când disciplina a slăbit din cauza oboselii, ți-ai folosit clipele de odihnă ca să te gândești la pașii care trebuiau făcuți pe viitor.

Nu te-ai lăsat oprit de înfrângerile pe care le trăiesc toți cei care riscă ceva. Nu ai stat

să te gândești la ce ai pierdut când ai avut o idee ce s-a dovedit greșită.

Nu te-ai oprit când ai avut momente de glorie. Pentru că ținta nu fusese încă atinsă.

Iar când ai înțeles că trebuie să ceri ajutor, nu te-ai simțit umilit. Și, când ai aflat că cineva avea nevoie de ajutor, i-ai arătat tot ce învățaseși, fără să-ți spui că dezvălui secrete sau că ești folosit de ceilalți.

Fiindcă celui care bate i se va deschide.

Cel care cere știe că va primi.

Cel care mângâie știe că va fi mângâiat.

Chiar dacă totul nu se întâmplă când te aștepți, mai devreme sau mai târziu vei putea să vezi roadele a ceea ce ai împărțit cu generozitate.

Reușita vine pentru cei care nu pierd timpul comparând ce fac ei cu ce fac ceilalți. Ci intră în casa celui care spune în fiecare zi: „Voi da ce am mai bun în mine".

Oamenii care caută numai reușita nu o găsesc aproape niciodată, pentru că reușita nu este un scop în sine, ci o consecință.

O obsesie nu ajută la nimic, încâlcește căile și sfârșește prin a-ți răpi bucuria de a trăi.

Nu toți cei care au grămezi de aur cât colina pe care o vedem în sudul orașului sunt bogați. Bogat este cel care e mereu în legătură cu energia Iubirii.

Trebuie să ai un țel în minte. Dar, pe măsură ce înaintezi, nu te costă nimic să te oprești din când în când și să te bucuri puțin de priveliștea din jur. Cu fiecare metru cucerit, poți să vezi puțin mai departe și să descoperi lucruri pe care încă nu le văzuseși.

În acele clipe este important să te întrebi: „Valorile mele sunt intacte ? Caut ceva care să le placă celorlalți și fac ce așteaptă de la mine, ori sunt cu adevărat convins că munca îmi oglindește sufletul și entuziasmul? Vreau să reușesc cu orice preț, ori vreau să fiu un om care a reușit pentru că a fost în stare să-și umple zilele cu Iubire?''

Deoarece reușita înseamnă să-ți îmbogățești viața, nu să-ți umpli sipetele cu aur.

Fiindcă un om poate să spună: „Îmi voi folosi banii ca să semăn, să culeg și să-mi umplu cămara cu roadele câmpului, ca să nu îmi lipsească nimic“. Dar apare Nedorita de Oameni, și toată strădania lui va fi fost zadarnică.

Cine are urechi de auzit să audă.

Nu căuta să scurtezi drumul, ci să-l parcurgi în așa fel încât fiecare faptă a ta să înfrumusețeze lumea din jur.

Nu încerca să fii Stăpânul Timpului. Dacă vei culege mai devreme roadele pe care le-ai semănat, ele vor fi verzi și nu vor face plăcere nimănui. Dacă, de teamă sau din nesiguranță, vei hotărî să amâni momentul de a face Ofranda, roadele vor fi putrezit.

Așa că respectă timpul între semănat și cules.

Iar după aceea așteaptă miracolul transformării.

Cât timp grâul este încă în cuptor, el nu poate fi numit pâine.

Cât timp cuvintele sunt încă prizoniere în gâtlej, ele nu pot fi numite poem.

Cât timp firele nu sunt unite de mâinile celui care le lucrează, ele nu pot fi numite țesătură.

*

* *

Când va veni clipa să le arăți celorlalți Ofranda, cu toții se vor mira și vor spune: „Iată un om care a reușit, pentru că toți își doresc roadele muncii sale“.

Nimeni nu-l va întreba cât l-a costat să le obțină. Fiindcă dacă muncești cu iubire frumusețea a ceea ce ai înfăptuit e atât de mare, încât nici măcar nu poate să fie văzută cu ochii. La fel cum acrobatul zboară prin aer fără să arate nici un fel de încordare, reușita – când vine – pare lucrul cel mai firesc din lume.

Între timp, dacă cineva ar îndrăzni să întrebe, răspunsul ar fi: m-am gândit să renunț, am crezut că Dumnezeu nu mă mai aude, de multe ori a trebuit să schimb direcția și, alte ori, m-am abătut de la drum. Dar, cu toate astea, am mers din nou înainte, fiindcă eram încredințat că nu aveam alt mijloc de a-mi trăi viața.

Am învățat ce punți trebuie să trec și ce punți trebuie să distrug.

*
* *

Eu sunt poetul, agricultorul, artistul, soldatul, preotul, negustorul, vânzătorul, profesorul, politicianul, înțeleptul și cel care nu face decât să vadă de casă și de copii.

Sunt mulți oameni mai faimoși decât mine și, de cele mai multe ori, această faimă

e meritată. Alteori, ea este doar o manifestare a vanității sau a ambiției, și nu va dura.

Ce înseamnă reușita?

Să te poți duce la culcare în fiecare noapte cu sufletul împăcat.

Iar Almira, care încă mai credea că o armată de îngeri și de arhangheli va coborî din ceruri ca să ocrotească orașul sfânt, s-a rugat:
„Vorbește-ne despre miracol“.

Și el a răspuns:

Ce e un miracol?

Îl putem defini în mai multe feluri: ceva care merge împotriva legilor naturii, o intervenție în clipele de criză profundă, vindecări și viziuni, întâlniri imposibile, o răsturnare de situație când apare Nedorita de Oameni.

Toate aceste definiții sunt adevărate. Dar miracolul este mai mult: el ne umple inimile de Iubire. Când se întâmplă asta, simțim o profundă recunoștință pentru harul pe care ni l-a dăruit Dumnezeu.

Astfel că, Doamne, miracolul nostru cel de toate zilele dă-ni-l nouă astăzi.

Chiar dacă nu suntem în stare să-l vedem, fiindcă mintea noastră pare să urmărească doar fapte și cuceriri mari. Chiar dacă suntem prea ocupați cu viața noastră de zi cu

zi ca să știm cum a fost schimbat drumul nostru de miracol.

Când vom fi singuri și abătuți, să ne ținem ochii deschiși spre viața care ne înconjoară: floarea care se naște, stelele care se mișcă pe cer, cântul îndepărtat al păsării sau scâncetul copilului de lângă noi.

Să încercăm să înțelegem că există lucruri atât de importante, încât trebuie să le descoperim fără ajutorul nimănui. Și să nu ne simțim neajutorați atunci: suntem însoțiți de Tine, care ești gata să intervii dacă piciorul nostru se apropie prea mult de prăpastie.

Să putem să mergem mai departe chiar dacă ne e frică și să acceptăm inexplicabilul în pofida nevoii noastre de a explica și a cunoaște totul.

Să înțelegem că puterea Iubirii constă în contradicțiile ei. Și că Iubirea este ocrotită pentru că se schimbă, nu pentru că rămâne nemișcată și fără provocări.

Și, de câte ori îl vom vedea pe cel umil exaltat, iar pe cel trufaș umilit, să putem vedea și în asta miracolul.

Când picioarele noastre vor fi obosite, să putem umbla cu forța care se ascunde în

inima noastră. Iar când inima noastră va fi obosită, să putem chiar și așa să mergem înainte cu puterea Credinței.

Să putem vedea în fiecare fir de nisip din deșert miracolul diferenței, ce ne va încuraja să ne acceptăm așa cum suntem. Fiindcă, așa cum nu se află pe lume două fire de nisip la fel, tot astfel nu se află două ființe omenești care să gândească și să înfăptuiască aidoma.

Să putem arăta umilință în clipa când primim și bucurie în clipa când dăruim.

Să putem înțelege că înțelepciunea nu se află în răspunsurile care ni se dau, ci în misterul întrebărilor care ne îmbogățesc viața.

Să nu rămânem niciodată legați de lucruri pe care credem că le cunoaștem – pentru că de fapt prea puțin știm din Destin. Dar fie ca asta să ne facă să acționăm fără greș, folosind patru virtuți care trebuie păstrate: cutezanța, eleganța, iubirea și prietenia.

*

* *

Doamne, miracolul nostru cel de toate zilele dă-ni-l nouă astăzi.

La fel cum mai multe drumuri duc în vârful muntelui, ne putem atinge țelul prin mai multe căi. De am putea-o recunoaște pe cea care merită să fie parcursă: cea unde se manifestă Iubirea.

Fie ca, înainte de a trezi iubirea la ceilalți, să putem deștepta Iubirea care doarme în noi înșine. Doar astfel vom putea să atragem afecțiunea, entuziasmul, respectul.

Fie să știm a face deosebire între luptele care sunt ale noastre, luptele în care suntem împinși împotriva voinței noastre și luptele pe care nu le putem ocoli fiindcă soarta le-a așezat pe drumul nostru.

Fie ca ochii noștri să se deschidă și să putem vedea că nu trăim niciodată două zile la fel. Fiecare a adus un miracol diferit, care ne-a făcut să continuăm să respirăm, să visăm și să umblăm sub soare.

Fie ca urechile noastre să se deschidă și ele ca să audă cuvintele sigure ce apar deodată din gura semenilor noștri – chiar dacă nu am cerut nici un sfat și nimeni dintre ei nu știe ce se petrece în sufletul nostru în clipa aceea.

Și fie ca, atunci când vom deschide gura, să putem vorbi nu numai graiul oamenilor,

ci și pe cel al îngerilor, și să spunem: „Miracolele nu sunt lucruri care se petrec împotriva legilor firii; gândim așa pentru că, de fapt, nu cunoaștem legile firii".

Și fie ca, în clipa când vom spune asta, să putem lăsa capul în jos cu respect, spunând: „Eram orb și am reușit să văd. Eram mut și am reușit să vorbesc. Eram surd și am reușit să aud. Fiindcă minunile lui Dumnezeu au lucrat în sinea mea, și tot ce socoteam pierdut s-a întors".

*

* *

Deoarece așa lucrează miracolele.

Ele sfâșie vălurile și schimbă tot, dar nu ne lasă să zărim ce se află dincolo de văluri.

Ele ne fac să scăpăm nevătămați din valea umbrelor și a morții, dar nu spun pe ce drum ne-au condus până la munții de bucurie și lumină.

Ele deschid uși ce erau ferecate, dar nu folosesc nici o cheie.

Ele înconjoară sorii cu planete, ca să nu se simtă singuri în Univers, și împiedică planetele să se apropie prea mult, ca să nu fie înghițite de sori.

Ele transformă grâul în pâine prin muncă, strugurii în vin prin răbdare și moartea în viață prin învierea din vis.

Astfel că, Doamne, miracolul nostru cel de toate zilele dă-ni-l nouă astăzi.

Și ne iartă pe noi dacă nu suntem întotdeauna în stare să-l recunoaștem.

Și un bărbat care auzea cântecele de luptă ce răzbăteau de dincolo de ziduri și care se temea pentru sine și pentru familia lui s-a rugat:
„Vorbește-ne despre nerăbdare“.

Și el a răspuns:

Nu există nimic greșit în nerăbdare.

Chiar dacă nu avem nici o putere asupra timpului lui Dumnezeu, e omenesc să dorim să primim cât mai repede ce așteptăm.

Sau să alungăm pe dată ceea ce ne sperie.

Asta se întâmplă din copilărie până în clipa când devenim nepăsători față de viață. Deoarece, cât timp vom fi legați de clipa prezentă, vom aștepta mereu cu neliniște pe cineva sau ceva.

Cum să spunem unei inimi îndrăgostite să stea liniștită, contemplând miracolele Creației în tăcere, eliberată de încordare, de temeri și de întrebări fără răspuns?

Neliniștea face parte din iubire, și nu trebuie învinovățită din cauza asta.

Cum să spui cuiva care și-a pus viața și bunurile într-un vis, și nu reușește să vadă rezultatele, să nu fie nerăbdător? Chiar dacă agricultorul nu poate grăbi trecerea anotimpurilor ca să culeagă roadele a ce a semănat, el așteaptă nerăbdător sosirea toamnei și recolta.

Cum să ceri unui războinic să nu fie neliniștit înainte de luptă?

El s-a antrenat pentru luptă, a dat ce avea mai bun în el, crede că este pregătit, dar se teme să nu dea greș.

Astfel că nerăbdarea se naște odată cu omul. Și, cum niciodată nu o vom putea stăpâni, va trebui să învățăm să conviețuim cu ea – așa cum a învățat omul conviețuirea cu furtunile.

*

* *

Pe de altă parte, pentru cei care nu reușesc să învețe această conviețuire, viața este sortită să devină un coșmar.

Ceea ce ar trebui să merite mulțumirea lor – toate orele care completează o zi – se transformă într-un blestem. Vor ca timpul să treacă mai repede, fără să înțeleagă prea bine

că asta îi duce mai repede și la întâlnirea cu Nedorita de Oameni.

Și ceea ce este cel mai rău: ca să încerce să îndepărteze nerăbdarea, ei caută lucruri care îi neliniștesc și mai mult.

Mama, în timp ce-și așteaptă fiul să vină acasă, începe să-și imagineze ce e mai rău.

„Eu al iubitei mele sunt, și ea este a mea. Am căutat-o, nu am mai aflat-o." Și, cu fiecare colț pe lângă care trec și cu fiecare om pe care îl întreb și nu răspunde, las ca neliniștea firească a iubirii să se prefacă în disperare.

Muncitorul, în timp ce așteaptă roadele muncii lui, caută să se ocupe cu alte treburi, și fiecare dintre ele îi va aduce noi clipe de așteptare. În scurt timp, neliniștea fiecăreia s-a transformat în neliniștea tuturor, și nu mai reușește să privească nici cerul, nici stelele, nici copiii care se joacă.

Atât mama, cât și iubitul și muncitorul, încetează să-și mai trăiască viețile lor și încep doar să se aștepte la ce e mai rău, să creadă zvonurile, să se plângă că ziua nu se mai termină niciodată. Devin dușmănoși cu prietenii, cu rudele, cu cei ce-i slujesc. Se hrănesc prost, mâncând mult sau nereușind să

înghită nimic. Iar noaptea își pun capul pe pernă, dar nu izbutesc să adoarmă.

Asta se întâmplă atunci când neliniștea țese un văl prin care nimic nu poate fi văzut cu ochii trupului, ci doar cu ochii sufletului.

Iar ochii sufletului sunt tulburi pentru că nu se odihnesc.

Atunci se instalează unul dintre cei mai mari dușmani ai ființei omenești: obsesia.

Obsesia vine și spune:

„De acum înainte soarta ta îmi aparține. Te voi face să cauți lucruri care nu există.

Bucuria ta de a trăi îmi aparține de asemenea. Pentru că inima ta nu va mai cunoaște pacea, de vreme ce eu izgonesc entuziasmul și îi iau locul.

Voi lăsa frica să se răspândească prin lume, și tu vei fi mereu înspăimântat, fără să știi de ce. Nu ai nevoie să știi – trebuie doar să fii înspăimântat, și în felul acesta să hrănești tot mai mult frica.

Am luat în stăpânire munca ta, care înainte era o Ofrandă. Ceilalți vor spune că servești de exemplu, pentru că te-ai străduit peste puterile omenești, iar tu le vei surâde și vei mulțumi pentru laudă.

Dar în inima ta eu voi spune că munca ta acum este a mea și va servi să te îndepărteze de toate și de toți – de prieteni, de fiul tău, de tine însuți.

Muncește mai mult ca să nu reușești să gândești. Muncește peste puteri, ca să încetezi de a trăi pe de-a-ntregul.

Iubirea ta, care înainte era manifestarea Energiei Divine, îmi aparține și ea. Iar persoana pe care o iubești nu se va putea îndepărta nici o clipă, fiindcă eu sunt în sufletul tău și spun: Ai grijă, poate să plece și să nu se mai întoarcă.

Fiul tău, care mai curând ar trebui să-și urmeze calea prin lume, va deveni de asemenea al meu. Te voi face să-l înconjuri cu atenții inutile, să-i ucizi plăcerea aventurii și a riscului, să-l faci să sufere ori de câte ori te supără sau nu se ridică la înălțimea așteptărilor tale".

*

* *

Prin urmare, chiar dacă neliniștea face parte din viață, nu o lăsa niciodată să-ți controleze mișcările.

Dacă se apropie prea mult, spune-i: „Nu-mi fac griji pentru ziua de mâine, fiindcă Dumnezeu este aici și mă așteaptă".

Dacă va încerca să te convingă că a te ocupa de multe lucruri înseamnă să ai o viață plină, spune-i: „Am nevoie să privesc stelele ca să capăt inspirație și să-mi pot face treaba bine".

Dacă te va amenința cu strigoiul foamei, spune: „Nu numai cu pâine trăiește omul, ci și cu cuvântul care vine din Ceruri".

Dacă îți va spune că iubirea ta poate să nu se mai întoarcă, spune: „Eu al iubitei mele sunt, și ea e a mea. Și-a dus turmele la păscut între râuri, iar eu pot să aud cântul ei, chiar și de departe. Când se va întoarce lângă mine, va fi obosită și fericită – iar eu îi voi da să mănânce și îi voi veghea somnul".

Dacă îți va spune că fiul tău nu respectă dragostea care i-a fost dăruită, răspunde: „Prea multă grijă distruge sufletul și inima, fiindcă a trăi este un act de curaj. Iar un act de curaj e întotdeauna un act de iubire".

Așa vei ține neliniștea la distanță.

Ea nu va dispărea niciodată. Dar marea înțelepciune a vieții este să înțelegem că putem fi stăpânii acelor lucruri care voiau să ne înrobească.

Și un tânăr s-a rugat:
„Vorbește-ne despre ce ne aduce viitorul“.

Și el a răspuns:

Cu toții știm ce ne așteaptă în viitor: Nedorita de Oameni. Care poate să vină oricând, pe neașteptate, și să spună: „Haide, trebuie să mă însoțești".

Și, oricât ne-am împotrivi, nu avem de ales. În acea clipă, cea mai mare bucurie, sau cea mai mare tristețe, va fi să privim trecutul.

Și să răspundem la întrebarea: „Oare am iubit destul?"

Iubește. Nu vorbesc aici numai de iubirea față de altcineva. Să iubești înseamnă să fii pregătit pentru minuni, pentru victorii și înfrângeri, pentru tot ce se întâmplă în fiecare zi în care ne-a fost hărăzit să umblăm pe fața Pământului.

Sufletul nostru este condus de patru forțe nevăzute: iubirea, moartea, puterea și timpul.

Trebuie să iubim, pentru că suntem iubiți de Dumnezeu.

Trebuie să ne gândim la Nedorita de Oameni, ca să înțelegem bine viața.

Trebuie să luptăm ca să creștem, dar fără să cădem în capcana puterii pe care o obținem astfel, fiindcă știm că ea nu valorează nimic.

În fine, trebuie să înțelegem că sufletul nostru – chiar dacă este veșnic – se află în clipa asta prins în țesătura timpului, cu prilejurile și neajunsurile lui.

Visul nostru, dorința care este în sufletul nostru, nu s-a născut din senin. Cineva l-a sădit acolo. Iar acel Cineva, care este numai iubire și vrea numai fericirea noastră, a făcut asta doar pentru că ne-a dat, odată cu dorința, și uneltele ca să o îndeplinim.

Când trăiești vremuri grele, amintește-ți: chiar dacă ai pierdut bătălii mari, ai supraviețuit și te afli aici.

Asta e o victorie. Demonstrează-ți bucuria, slăvindu-ți puterea de a merge mai departe.

Răspândește-ți iubirea peste câmpii și pășuni, peste străzile orașului mare și peste dunele deșertului.

Arată că îți pasă de săraci, fiindcă ei sunt aici pentru ca tu să îți dovedești virtutea milosteniei.

Și de asemenea că îți pasă de bogați, care n-au încredere în nimic și în nimeni, și ale căror cămări și sipete gem de comori, în vreme ce ei nu reușesc să-și alunge singurătatea.

Nu pierde nici un prilej să-ți dovedești iubirea. Mai ales față de cei care îți stau aproape – deoarece cu ei suntem mai grijulii, de teamă să nu fim răniți.

Iubește. Fiindcă vei fi primul care să tragă foloase – lumea din jur te va răsplăti, chiar dacă la început îți vei spune: „Ei nu reușesc să înțeleagă iubirea mea".

Iubirea nu are nevoie să fie înțeleasă. Trebuie doar să fie dovedită.

Prin urmare, ce îți aduce viitorul depinde pe de-a-ntregul de puterea ta de a iubi.

Și pentru asta trebuie să ai o încredere deplină în ceea ce faci. Nu-i lăsa pe ceilalți să spună „Drumul acela e mai bun" sau „Calea aceasta e mai ușoară".

Cel mai mare dar pe care ni l-a făcut Dumnezeu a fost puterea de a lua hotărâri.

Toți auzim din copilărie că ne dorim lucruri imposibile. Pe măsură ce înaintăm în vârstă, adunăm prejudecăți, temeri, vini.

Scapă de asta. Nu mâine, nici diseară, ci acum.

Am mai spus-o: mulți dintre noi cred că rănesc persoanele pe care le iubesc când lasă totul în urmă în numele visurilor.

Dar cei care într-adevăr ne doresc binele se străduiesc să ne vadă fericiți – chiar dacă încă nu înțeleg ce facem și chiar dacă, în prima clipă, încearcă să ne împiedice să continuăm, rostind amenințări și promisiuni și vărsând lacrimi.

Aventura zilelor care vor veni trebuie să fie plină de pasiune, fiindcă lumea are nevoie de asta; deci, când vei fi călare pe cal, simte vântul pe obraji și bucură-te de libertate.

Dar nu uita că ai o călătorie lungă în față. Dacă te vei dărui prea mult pasiunii, poți să cazi. Dacă nu te vei opri pentru ca amândoi să vă odihniți, calul tău va muri de sete ori de oboseală.

Ascultă vântul, dar nu uita de cal.

Și, tocmai în clipa când totul va părea așezat și visul tău îți va fi la îndemână, trebuie să fii mai atent ca niciodată. Deoarece, când

vei fi aproape de reușită, te vei simți împovărat de o vină imensă.

Vei vedea că ești gata să ajungi unde mulți alții nu au izbutit să pună piciorul, și vei crede că nu meriți ce îți încredințează viața.

Vei uita toate suferințele și sacrificiile. Și, din cauza acestei vine, vei distruge fără să vrei ceea ce ai clădit cu greu.

Acesta e cel mai primejdios dintre obstacole, fiindcă poartă în sine o oarecare aură de sfințenie: renunțarea la cucerire.

Dar, dacă omul înțelege că este demn de lucrul pentru care a luptat atâta, își dă seama că de fapt nu a venit singur. Și trebuie să respecte Mâna care l-a condus.

Nu-și înțelege propria demnitate decât cel care a fost în stare să-și prețuiască fiecare pas.

Și unul dintre cei care știau să scrie și căutau cu înfrigurare să însemneze fiecare cuvânt pe care îl spunea Coptul s-a oprit să se odihnească și a văzut că era într-un fel de transă. Piața, fețele obosite, sacerdoții care ascultau în tăcere – toate păreau să facă parte dintr-un vis.
Și, vrând să-și dovedească sieși că ceea ce trăia era adevărat, s-a rugat:
„Vorbește-ne despre loialitate".

Și el a răspuns:

Loialitatea poate fi asemuită cu o prăvălie plină de vase de porțelan prețioase și a cărei cheie ne-a încredințat-o Iubirea.

Fiecare vas e frumos pentru că este altfel. La fel cum nu seamănă între ele persoanele, picăturile de ploaie sau pietrele din munți.

Uneori, din cauza vechimii sau a vreunui defect, un raft se desprinde și cade. Iar stăpânul prăvăliei își spune în sinea lui: „Ani de zile am cheltuit timp și dragoste adunând aceste porțelanuri, dar vasele m-au trădat și s-au spart".

Omul își vinde prăvălia și pleacă. Devine singuratic și ursuz – crezând că niciodată nu va mai putea să aibă încredere în nimeni.

E adevărat că unele vase se sparg – loialitatea a fost nesocotită. În acest caz, e mai

bine să mături cioburile și să le arunci, fiindcă ce s-a spart nu va mai fi cum era.

Dar alteori raftul se desprinde din pricini care se află dincolo de puterile omenești: poate să fie vorba de un cutremur, de o invazie, de neglijența cuiva care a intrat în prăvălie fără să se uite bine în dreapta și-n stânga.

Oamenii se învinovățesc unii pe alții pentru nenorocire. Spun: „Cineva ar fi trebuit să-și dea seama ce-are să se întâmple". Sau: „Dacă ar fi fost în grija mea, nu păteam așa ceva".

Nimic mai neadevărat. Cu toții suntem prizonieri în nisipurile timpului, și nu putem face nimic în această privință.

*

* *

Timpul trece, raftul care s-a rupt este reparat.

Alte vase sunt așezate acolo. Noul stăpân al prăvăliei, înțelegând că totul e trecător, surâde și își spune în sinea lui: „Nenorocirea mi-a dat un prilej și voi căuta să mă folosesc de el. Voi descoperi alte frumuseți, pe care nu le bănuiam."

Frumusețea unei prăvălii cu vase de porțelan stă în aceea că fiecare piesă e unică. Dar, când sunt așezate una lângă alta, ele sunt în armonie și reflectă împreună sudoarea meșterului și arta pictorului.

Nici unul din vasele de acolo nu poate să spună: „Vreau să ies în față, voi pleca de aici". Fiindcă, în clipa când va încerca să facă asta, va ajunge un morman de cioburi, fără nici o valoare.

Așa sunt vasele, și așa sunt bărbații, și așa sunt femeile.

Și așa sunt triburile, și așa sunt corăbiile, și așa sunt copacii și stelele.

Când vom înțelege asta, ne vom putea așeza la sfârșitul după-amiezii lângă vecinul nostru, să ascultăm cu respect ce are de spus și să spunem ce are el nevoie să audă. Și nici unul nu va încerca să-l convingă pe celălalt.

Dincolo de munții care despart triburile, dincolo de distanța care separă trupurile, există comunitatea spiritelor. Facem parte din ea, și acolo nu există ulicioare înțesate de cuvinte inutile – ci străzi largi care unesc ce era depărtat, chiar dacă din când în când

au nevoie să fie reparate din cauza stricăciunilor făcute de trecerea timpului.

Astfel, îndrăgostitul care revine nu va fi niciodată privit cu neîncredere, pentru că loialitatea i-a însoțit pașii.

Iar omul care ieri era văzut ca un dușman, fiindcă era război, astăzi va putea din nou să fie văzut ca un prieten, fiindcă războiul s-a sfârșit și viața merge mai departe.

Fiul care a plecat se va întoarce la timpul cuvenit – și va veni îmbogățit de ceea ce a trăit pe drum. Tatăl îl va primi cu brațele deschise și le va spune slujitorilor: „Aduceți degrabă haina lui cea dintâi și-l îmbrăcați și dați inel în mâna lui și încălțăminte în picioarele lui; căci acest fiu al meu mort era, și a înviat, pierdut era, și s-a aflat".

Și un bărbat, care avea fruntea brăzdată de timp și corpul plin de cicatrici care povesteau despre luptele la care luase parte, s-a rugat:
„Vorbește-ne despre armele pe care va trebui să le folosim când totul va fi pierdut“.

Și el a răspuns:

Când există loialitate, armele sunt de prisos.

Fiindcă toate armele sunt unelte ale răului, nefiind unelte ale înțeleptului.

Loialitatea se întemeiază pe respect, iar respectul este rodul Iubirii. Iubirea care pune pe fugă demonii imaginației ce se îndoiesc de tot și de toate și care le redă ochilor puritatea.

Un înțelept, când vrea să-l slăbească pe celălalt, mai întâi îl face să creadă că este puternic. Astfel, acesta va înfrunta pe cineva mai puternic decât el, căzând în capcană și fiind nimicit.

Un înțelept, când vrea să-l coboare pe celălalt, mai întâi îl face să urce pe cel mai înalt munte din lume și să creadă că are multă putere. Astfel, el va crede că poate merge și mai sus și va cădea în prăpastie.

Un înțelept, când vrea să-i ia celuilalt bunurile, îl copleșește de daruri. Astfel, celălalt va trebui să aibă grijă de lucruri care îi prisosesc și va pierde tot restul, fiindcă va fi preocupat să păzească ceea ce crede că posedă.

Un înțelept, când nu reușește să afle ce plănuiește adversarul, simulează un atac. Toți oamenii din lume sunt pregătiți să se apere, fiindcă trăiesc cu teama că ceilalți nu îi plac.

Iar adversarul – oricât ar fi de strălucit – este nesigur și răspunde la atac cu toată puterea. Făcând asta, își dezvăluie toate armele pe care le are, iar înțeleptul descoperă care sunt punctele lui tari și care sunt punctele lui slabe.

Atunci, știind la ce să se aștepte, înțeleptul atacă sau dă înapoi.

În felul acesta, cei care par supuși și slabi îi cuceresc și îi învinge pe cei aspri și puternici.

*

* *

Adeseori înțelepții îi înfrâng pe războinici, dar și războinicii îi înfrâng pe înțelepți. Pentru a nu se ajunge la așa ceva, mult mai de folos ar fi să căutăm pacea și repausul

care sălășluiesc în deosebirile dintre ființele omenești. Cel care într-o zi a fost rănit trebuie să se întrebe: „Merită să-mi umplu inima cu ură și să târăsc povara asta după mine?“

În acea clipă el se îndreaptă spre una din virtuțile Iubirii, numită Iertare. Asta îl face să plutească deasupra ofenselor rostite în focul bătăliei, pe care timpul în curând le va șterge, la fel cum vântul șterge pașii pe nisipul din deșert.

Iar când se manifestă iertarea, cel care a ofensat se simte umilit că a greșit și devine loial.

Să luăm, așadar, aminte la forțele care ne pun în mișcare.

Adevăratul erou nu este cel care s-a născut pentru fapte mari, ci cel care a reușit – prin lucruri mărunte – să construiască o pavăză de loialitate în jurul său.

Astfel, dacă își va salva adversarul de la o moarte sigură ori de la trădare, gestul lui nu va fi niciodată uitat.

Adevăratul îndrăgostit nu este cel care spune: „Trebuie să stai lângă mine iar eu trebuie să am grijă de tine, fiindcă suntem loiali unul celuilalt“.

Adevăratul îndrăgostit e cel care înțelege că loialitatea nu poate înflori decât în prezența libertății. Și, fără teamă de trădare, acceptă și respectă visul celuilalt – încrezându-se în forța mai mare a Iubirii.

Prietenul adevărat nu este cel care spune: „Astăzi m-ai rănit și sunt trist".

El spune: „Astăzi m-ai rănit din pricini pe care nu le cunosc și pe care poate nici tu nu le cunoști, dar mâine știu că voi putea să mă bizui pe ajutorul tău, așa că n-am să fiu trist."

Iar prietenul răspunde: „Ești loial, pentru că ai spus ceea ce simți. Nimic nu-i mai rău decât să crezi că loialitatea înseamnă acceptarea tuturor greșelilor".

Cele mai distrugătoare arme nu sunt lancea sau berbecele – care pot răni trupul și nărui ziduri. Cea mai cumplită dintre toate armele este cuvântul – care distruge o viață fără să verse sânge și ale cărui cicatrici nu se vindecă niciodată.

Să fim, deci, stăpâni pe limba noastră, ca să nu fim sclavi ai cuvintelor noastre. Chiar dacă vorbele sunt folosite împotriva noastră, să nu intrăm într-o luptă care nu va avea niciodată un învingător. În clipa când vom fi egali cu adversarul mârșav, vom lupta în

întuneric, și singurul care va câștiga va fi Prințul Întunericului.

*

* *

Loialitatea este o perlă pierdută printre grăunțe de nisip, pe care numai cei care îi înțeleg însemnătatea o pot vedea.

Astfel, Învrăjbitorul poate trece de o mie de ori prin același loc, și niciodată nu va zări acel giuvaier care îi ține laolaltă pe cei ce trebuie să fie laolaltă.

Loialitatea nu poate fi niciodată impusă prin forță, prin frică, prin nesiguranță sau prin intimidare.

Ea este o alegere pe care numai spiritele puternice au curajul să o facă.

Și, fiind o alegere, ea nu iartă trădarea, dar e întotdeauna îngăduitoare cu greșelile.

Și, fiind o alegere, rezistă trecerii timpului și conflictelor trecătoare.

Și unul dintre tinerii de acolo, văzând că soarele aproape se ascunsese după dealuri și că peste puțin timp întâlnirea cu Coptul va lua sfârșit, a întrebat: „Dar în ceea ce-i privește pe dușmani?“

Și el a răspuns:

Înțelepții adevărați nu îi plâng nici pe vii, nici pe morți. Prin urmare, acceptă lupta care te așteaptă mâine, pentru că suntem creați din Spiritul Etern, care de multe ori ne pune în fața unor situații pe care trebuie să le înfruntăm.

Acum, întrebările fără rost trebuie date uitării, pentru că singurul lucru pe care îl fac ele este să zăpăcească hotărârea războinicului.

Un războinic pe câmpul de luptă își împlinește destinul – și lui trebuie să se dăruiască. Vai de cei care cred că pot să ucidă sau să moară! Energia Divină nu poate fi distrusă, ea doar își schimbă forma. Spun înțelepții din Antichitate:

„Privește acest lucru ca pe un plan superior, și mergi mai departe. Nu bătăliile pământești dau

măsura omului – deoarece, așa cum vântul își schimbă direcția, și soarta și victoria suflă în toate direcțiile. Învinsul de astăzi este învingătorul de mâine, dar, pentru ca asta să se întâmple, lupta trebuie acceptată cu onoare.

La fel cum cineva își pune haine noi, lepădându-se de cele vechi, sufletul primește corpuri materiale noi, părăsindu-le pe cele vechi și inutile. Știind asta, nu trebuie să te necăjești din pricina corpului.“

Aceasta este lupta pe care o vom purta la noapte sau mâine de dimineață. Istoria ne va spune cum a fost.

Dar, întrucât întâlnirea noastră se apropie de sfârșit, nu putem pierde timpul cu asta.

Vreau, așadar, să vorbesc despre alți dușmani: cei care se află lângă noi.

Toți vom avea de înfruntat mulți adversari în viață, dar cel mai greu de înfrânt va fi cel de care ne temem.

Toți vom întâlni rivali, dar cei mai primejdioși vor fi cei pe care îi credem prieteni.

Toți vom suferi când vom fi atacați și răniți în demnitatea noastră, dar durerea cea mai mare va fi provocată de cei pe care îi priveam cu admirație.

Nimeni nu se poate feri de cei care îl vor trăda și calomnia. Dar toți pot să îndepărteze răul înainte ca el să-și arate adevărata față – deoarece o purtare mieroasă dezvăluie deja un pumnal ascuns și gata să fie implântat.

Oamenii loiali nu se vor feri să se arate așa cum sunt, pentru că alte spirite loiale le înțeleg calitățile și defectele.

Dar îndepărtează-te de cineva care vrea să-ți fie pe plac tot timpul.

Și ai grijă la suferința pe care ți-o poți pricinui singur, dacă îi îngădui unei inimi lașe și mârșave să facă parte din lumea ta. După ce răul va fi fost făcut, nu are rost să învinovățești pe nimeni: ușa a fost deschisă chiar de stăpânul casei.

Cu cât este mai slab calomniatorul, cu atât sunt mai primejdioase acțiunile lui. Nu ceda în fața spiritelor slabe, care nu suportă să vadă un spirit puternic.

Dacă cineva te înfruntă din cauza ideilor sau a idealurilor, primește lupta – pentru că în viață conflictul e mereu prezent, și uneori el trebuie să se arate la lumina zilei.

Dar nu te lupta ca să dovedești că ai dreptate sau ca să-ți impui ideile și idealurile.

Acceptă lupta ca să-ți menții spiritul curat și voința puternică. Când lupta se va sfârși, amândouă taberele vor ieși învingătoare, fiindcă și-au pus la încercare limitele și virtuțile.

Chiar dacă în prima clipă unul dintre ei spune: „Am învins".

Iar celălalt se întristează, gândind: „Am fost învins".

Întrucât amândoi respectă curajul și hotărârea celuilalt, va veni curând vremea când vor umbla din nou ținându-se de mână, chiar dacă ar fi să aștepte pentru asta o mie de ani.

Între timp, dacă cineva va vrea doar să te provoace, scutură-ți praful de pe încălțări și mergi mai departe. Luptă-te numai cu cine merită – și nu cu cine se folosește de vicleșuguri ca să prelungească un război deja încheiat, cum se întâmplă cu toate războaiele.

Cruzimea nu e a războinicilor care se întâlnesc pe un câmp de luptă și știu ce fac acolo. Ci a celor care folosesc victoria și înfrângerea potrivit intereselor lor.

Dușmanul nu este cel care stă în fața ta, cu spada în mână. E cel care este lângă tine, cu pumnalul la spate.

Războiul cel mai de seamă nu este cel pe care-l porți cu spiritul exaltat și cu sufletul acceptându-și soarta. Este cel care se poartă acum, când stăm de vorbă – și al cărui câmp de bătălie este Spiritul, unde se înfruntă Binele și Răul, Curajul și Lașitatea, Iubirea și Frica.

Nu căuta să plătești ura cu ură, ci cu dreptate.

Lumea nu se împarte în prieteni și dușmani, ci în slabi și puternici.

Cei puternici sunt generoși în victorie.

Cei slabi se unesc și îi atacă pe cei care au pierdut, fără să știe că înfrângerea e trecătoare. Dintre învinși, ei îi aleg pe cei care par mai vulnerabili.

Dacă ți se va întâmpla una ca asta, întreabă-te dacă ți-ar plăcea să fii tu victima.

Dacă răspunsul va fi da, așa vei rămâne tot restul vieții. Și vei fi o pradă ușoară ori de câte ori te vei afla în fața unei hotărâri care cere curaj. Privirea ta de înfrânt va fi întotdeauna mai grăitoare decât cuvintele tale de învingător, și toți vor băga de seamă.

Dacă răspunsul va fi nu, rezistă. Mai bine să răspunzi acum, când rănile sunt ușor de vindecat – chiar dacă asta cere timp și răbdare.

Vei petrece câteva nopți de nesomn, gândindu-te: „Nu merit asta“.

Sau simțind că lumea e nedreaptă, fiindcă nu ți-a oferit primirea pe care o așteptai. Adeseori îți va fi rușine de umilința pe care ai suferit-o în fața tovarășilor tăi, a iubitei, a părinților.

Dar, dacă nu vei renunța, haita de hiene se va îndepărta și va merge să caute alte victime. Iar acestea vor trebui să învețe aceeași lecție singure, fiindcă nimeni nu le va putea ajuta.

*

* *

Prin urmare, dușmani nu-ți vor fi adversarii, a căror menire e să-ți pună curajul la încercare.

Ci lașii, a căror menire e să-ți pună la încercare slăbiciunea.

Se făcuse noapte. Atunci Coptul s-a întors către sacerdoții care vedeau și ascultau tot și i-a întrebat dacă aveau ceva de spus. Toți trei au dat din cap.

Și rabinul a spus:

„Un mare rabin, când vedea că poporul său era nedreptățit, se ducea în pădure, aprindea un foc sacru și spunea o rugăciune specială, cerându-i lui Dumnezeu să-i ocrotească poporul.

Iar Dumnezeu trimitea un miracol.

Mai târziu, discipolul lui se ducea în același loc din pădure și spunea: «Stăpâne al Universului, nu știu cum să aprind focul sacru, dar încă mai cunosc rugăciunea specială. Ascultă-mă, te rog!»

Miracolul se producea.

A trecut încă o generație, și alt rabin, la vederea persecuțiilor îndurate de poporul său, se ducea în pădure, spunând: «Eu nu știu să aprind focul sacru, nici nu cunosc

rugăciunea specială, dar îmi mai amintesc de loc. Ajută-ne, Doamne!»

Și Domnul ajuta.

Cincizeci de ani mai târziu, rabinul Israel, în scaunul său cu rotile, vorbea cu Dumnezeu: «Nu știu să aprind focul sacru, nu cunosc rugăciunea și nu reușesc nici măcar să găsesc locul din pădure. Tot ce pot face este să istorisesc povestea asta, sperând ca Dumnezeu să mă audă».

Și, încă o dată, miracolul se producea.

Mergeți, așadar, și istorisiți povestea acestei după-amiezi".

*

* *

Iar imamul care avea în grijă moscheea Al-Aqsa, după ce a așteptat respectuos ca prietenul său, rabinul, să sfârșească de vorbit, a început:

„Un om a bătut la ușa prietenului său beduin ca să-i ceară ajutorul:

— Aș vrea să-mi împrumuți patru mii de dinari pentru că trebuie să plătesc o datorie. Se poate?

Prietenul i-a cerut nevestei să aducă toate bunurile lor de preț, dar nu era de ajuns. A

trebuit să iasă și să ceară bani vecinilor, și așa s-au adunat cei patru mii de dinari.

Când omul a plecat, nevasta a băgat de seamă că bărbatul ei plânge.

— De ce ești trist? Acum, că ne-am îndatorat la vecini, ți-e teamă că nu o să fim în stare să plătim datoria?

— Nu-i vorba de asta. Plâng pentru că acesta e un prieten tare drag, și cu toate astea nu știam în ce stare era. Mi-am amintit de el abia când a fost nevoit să-mi bată la ușă ca să-mi ceară bani cu împrumut.

Mergeți, așadar, și povestiți tuturor ce ați auzit în după-amiaza asta, astfel încât să-l putem ajuta pe fratele nostru înainte ca el să aibă nevoie".

*

* *

Și, de îndată ce imamul a isprăvit de vorbit, preotul creștin a început:

„Iată, a ieșit semănătorul să semene.

Și, pe când semăna, unele semințe au căzut lângă drum, și au venit păsările și le-au mâncat;

Altele au căzut pe loc pietros, unde n-aveau pământ mult, și îndată au răsărit, că n-aveau pământ adânc.

Iar când s-a ivit soarele, s-au pălit de arșiță și, neavând rădăcină, s-au uscat.

Altele au căzut între spini, dar spinii au crescut și le-au înăbușit.

Altele au căzut pe pământ bun și au dat rod: una treizeci, iar alta șaizeci, iar alta o sută.

Așadar, răspândiți-vă semințele în toate locurile unde veți merge, pentru că nu știm care vor înflori ca să lumineze viitorimea".

Noaptea căzuse peste orașul Ierusalim, iar Coptul le-a cerut tuturor să meargă la casele lor și să-și însemneze tot ce auziseră, iar celor care nu știau să scrie să caute să-și aducă aminte de cuvintele lui. Dar, înainte ca mulțimea să plece, a mai spus:

Să nu credeți că vorbele mele răspândesc pacea. De fapt, începând de acum vom purta prin lume o spadă nevăzută, ca să putem lupta împotriva diavolilor urii și neînțelegerii. Căutați să o purtați până unde vor îndura picioarele voastre. Iar când picioarele nu vă vor mai ține, dați mai departe cuvântul sau manuscrisul, alegând întotdeauna oameni care să merite să poarte în mână spada aceasta.

Dacă vreun sat sau oraș nu va vrea să vă primească, nu stăruiți. Întoarceți-vă pe drumul pe care ați venit și scuturați colbul care

vi s-a lipit de încălțări. Pentru că aceștia vor fi osândiți să facă aceleași greșeli neam după neam.

Dar fericiți cei ce vor auzi sau citi aceste cuvinte, pentru că vălul se va sfâșia pentru totdeauna și nimic din ceea ce este ascuns nu le va rămâne nedezvăluit.

Mergeți în pace.